

Magnum Bullarium Romanum, Seu Ejusdem Continuatio

Quæ Supplementi loco sit, tum huicce, tum aliis quæ præcesserunt
Editionibus, Romanæ, & Lugdunensi ...

Constitutiones Variorum Pontificum in præcedentibus Editionibus
desideratas, summoque studio hinc inde conquisitas complectens

Luxemburgi, 1741

Eugenius IV.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74452](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74452)

ANNO
1431.

Nos igitur, qui relatione fida, post informationem diligentem super habilitate loci, & aliis circumstantiis præmissis de mandato nostro receptam, oppidum ipsum æris temperie politum, singularumque rerum humano usui necessariarum ubertate referunt, & aliàs pro hujusmodi Studio locum aptum didicimus, pium, meritoriumque eorundem Ducis, Præpositi, Decani, Scholastici, Capituli, Burgimagistrorum, Scabinorum, & Communitatis desiderium, per quod scientiarum fons, ex quo ad Dei laudem, & gloriam haurire possint singuli viri consilii maturitate percipui, virtutum, & dogmatum ornatibus redimuti, succedat, plurimum commendantes, hujusmodi supplicationibus inclinati, auctoritate Apostolica præsentium serie statuimus, & etiam ordinamus: Quod à modo in dicto oppido generale in Facultate qualibet, præterquam in Theologia, sit Studium, illudque perpetuis futuris temporibus ibidem vigeat, & observetur: Quodque omnes, & singuli Doctores, Magistri & Scholares inibi omnibus, & singulis libertatibus, immunitatibus, & indulgentiis, quibusvis Doctoribus, Magistris, & Scholaribus, Coloniae, Wienæ, ac Lipsienfis, Patavienfis, & Merseburgensis Diocesium Oppidis studii causâ commorantibus per Sedem Apostolicam, vel aliàs qualitercumque concessis, gaudeant pariter, & utantur.

Singuli verò, qui cursu feliciter consummato in ea Facultate, quâ hujusmodi inhæere studio, bravium obtinere meruerint, sibi que etiam pro aliorum erudimento docendi licentiam, ac Doctoratus, sive Magisterii honorem petierint elargiri, per ipsorum inibi Doctores, sive Magistros Præposito, (quem Cancellarium Studii in oppido hujusmodi esse perpetuò volumus) si illic præfens fuerit, alioquin Decano dictæ Ecclesiæ pro tempore existentibus, sive aliis ab eis deputandis præsententur, ut ab illis, si servatis consuetudine, & modis, super talibus indictis Studiis generalibus observari solitis, ad hoc extiterint idonei, sufficientesque reperti, licentiam, & honorem fortiantur; eò reportent antedictos, & quam primum illos adepti fuerint, absque ulterioribus ab eis habendis examine, & approbatione in ipsa facultate, quam licentiam & honorem attigerint, in eisdem legere, & docere liberè & licitè ubique possint, & valeant.

Rursus quoque omnium, & singulorum causarum, & negotiorum cognitio, atque decisio Doctorum, Magistrorum, Scholariorum, membrorum, atque servitorum eorundem, sive Clerici, sive Laici fuerint, & etiam de quibuscumque criminibus, & excessibus, correctis & punitis, atque omnimoda super illis jurisdictione ad Rectorem Studii in eodem oppido C. quem dictum Scholasticum per primum quinquennium esse, & ex tunc annis singulis inibi iuxta consuetudinem Studiorum hujusmodi eligi volumus, & non ad Ducem, seu ejus Successores, Duces Brabantiae, Præpositum, Decanum, Scholasticum, Capitulum, Burgimagistros, Scabinos, & Communitatem præfatos, aut aliquem ex eis, ipsorumve Officiales pertinere omnimodè dignoscantur, Præfateque Duci, Successoribus, Præposito, Decano, Scholastico, Capitulo, Burgimagistris, Scabinis, Communicati, & Officialibus, & aliis quibuscumque de causis, & negotiis hujusmodi cognoscendi, sive illa dirimendi, aut membra, & servitores hujusmodi, vel ex eis aliquem, pro criminibus, & excessibus eisdem quomodo liber corrigendi, vel puniendi, seu aliquam in eos superioritatem, vel jurisdictionem exercendi, facultate, & auctoritate penitus interdicitis;

non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, & aliis contrariis quibuscumque.

Volumus autem, quod nisi infra annum à data præsentium computandum, Dux, & Præpositus, Decanus, Scholasticus, & Capitulum, ac Burgimagistri, Scabini, & Communitas supra dicti, prout eos communiter vel divisim contingere censeatur, privilegia, & libertates conceperint, ac jurisdictionem à se abdicaverint, & eam in Rectorem, ac Universitatem prædictos transfulerint, antedicta realiter, & cum effectu, præsentis literæ, & quæcumque inde sequuta, nullius existant roboris vel momenti.

Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ constitutionis, ordinationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem omnipotentis Dei, & beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum.

Datum Romæ apud Sanctos Apostolos 7. Idus Decembris, Pontificatus nostri anno nono.

EUGENIUS QUARTUS, PONTIFEX CCXI.

ANNO DOMINI MCDXXXI.

Eugenius Venetus, nomine Gabriel Gondolmerius anno 1431. Quo tempore Basileæ Concilium indictum erat. Hinc variæ turbæ exortæ; Quare Pontifex Eugenius à Concilio condemnatus, & depositus est. Surrogato Felice V. unde Schisma acerrimum. Tandem Eugenius obiit anno 1447. (*Magni Bullarum Romani hujus Edit. Luxemb. Tom. 1. Fol. 319. App.*)

Ad Archiepiscopum Cantuariensem, quâ eum ad Concilium Bononiæ habendum invitat: anno 1431.

EUGENIUS EPISCOPUS,

Servus Servorum Dei, Venerabili Fratri Archiepiscopo Cantuariensi, Salutem & Apostolicam Benedictionem.

Qoniam ex multorum relatione sentimus murmurare nonnullos audita dissolutione Concilii, si quod esse congregatum videbatur in civitate Basiliensi, opinantes forsitan nos subterfugere velle Concilium, quod semper fieri optavimus & optamus, Nos Fratritatem tuam avitam facimus per præsentem, quod illam fecimus cum maturo Consilio & deliberatione iustis ex causis in litteris nostris expressis, quæ non fuerunt confictæ, ut aliqui gatriunt, sed verè efficaces; Fuerunt etiam, & sunt aliæ causæ, quas nolumus specificè exprimere, quia manifestari non poterant sine quorundam Principum nota. Sed si omnes aliæ causæ defuissent, una potissimum fuit per se omnibus nota, infirma scilicet nostri corporis valetudo.

Nos enim, qui in minoribus constituti in Constantiensi Consilio reformari Ecclesiam cupiebamus; jam in Pontificatu nostro desiderium illud nostrum perficere, & in tam pio opere laborare personaliter plurimum affectamus. Ideo Concilium indiximus in civitate Bononiensi. Neque enim cum

ANNO
1431.

I.
Ex Arch.
Reipubl.
Genev.

ANNO
1431.

agendum sit de reformatione universalis Ecclesiae, cuius directio & cura principaliter ad nos pertinet, & de nonnullis aliis gravissimis rebus concernentibus statum Reipublicae Christianae, nobis inconveniens visum est, tantam rem fieri debere per Legatum sine nostra praesentia & venerabilium Fratrum nostrorum Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalium. Sed sicut ei placuit, cuius inscrutabilia Consilia sunt, gravissima Personae nostrae supervenit infirmitas, a qua licet paulatim convalescere incipiamus, tamen non omnino liberati sumus, ita ut possemus sine certissimo mortis periculo ad remotiores partes accedere.

Igitur in loco magis vicino Concilium celebrare, & in eo praesidere decrevimus. Quare nemo iuste succensere nobis potest, si ex omni voluntate Dei, quam ostendit in nobis, illud dicimus, quod ei gratum & utile Ecclesiae suae fore non dubitamus.

Miramur itaque, venerabilis Frater, de quibusdam qui magis quarentes evertere & deformare quam stabilire & reformare Ecclesiam, hereses fovere, & bella suscitare, prout haecenus notorie fecerunt, quam praemissa extirpare & in dulcedine pacis reducere, obloquuntur, & student contra voluntatem & decretum nostrum Episcopos & Praelatos in Basilea sub nomine Concilii congregare, non ut ibi per eos reformetur, sed ut penitus obruatur Status Ecclesiae & Fides Catholica confundatur. Licet enim Archiepiscopi & Episcopi, quoad reformationem in vita & moribus, definitivas voces habeant in Concilio generali, tamen ex iuramento per eos praestito parere & obedire mandatis Apostolicis sunt stricti, nec remanere Basileae, qui erant, nec de novo accedere, sed potius ad veniendum Bononiam se praeparare debuissent, postquam decreti nostri notitiam habuerunt. Verum plerique stare & accedere sunt coacti, in quibus nec jus nec auctoritas Concilii generalis consistit, quorum voces & deliberationes minime liberae, cum ab eorum, qui compulerunt voluntate dependeant. Itaque digni non sunt neque habiles, qui dent legem Ecclesiae, nec aliis nationibus, neque Religioni Christianae. Nos enim in Concilio proximo celebrando Bononiae in tempore constituto vel citius quam primum si sciens numerus Praelatorum aderit, videbimus & iudicabimus cum Consilio in talibus oportuno, super causa eorum qui Basileae remanserunt, vel illuc noviter accesserunt, & inspirante nos Domino, qui inspirat iusta & Sancta Consilia, in his ad quae Concilium Basiliense fuit principaliter ordinatum, salubriter providere conabimur.

Quare Venerabilis Frater cum tibi etiam, qui in Ecclesia Dei notabile membrum existis, solers imminet cura praemissorum, qui de veritate rerum & statu Personae nostrae es plenius informatus, qui vides in hoc turbine fluctantium voluntatum sub hac infirmitate asserti Concilii rem Ecclesiae periculosè committi, quae maioribus Consiliis indigeret, quibus utinam omnes debito in tempore sufficere possemus, & sentire potes non per universalem Christianorum voluntatem, sed per aliquos conspiratores ad perniciem Ecclesiae Praelatos sictis rationibus coloratisque argumentis induci, & nonnullos exquisitis modis & comminationibus impelli, ut ad id assertum Concilium vadant, quod & lapsu temporis & nostra est auctoritate dissolutum, Fratemitatem tuam in Domino exhortamur, quatenus per Nuntios & Litteras tuas, quomodocunque noveris aptius convenire, retrahere prociures Praelatos circumstantes, & temporales Dominos exhortari, ut ipsos retrahant à dicto asserto Concilio Basiliensi, & si qui iam ivissent hos penitus revocare, in quam majori numero fieri potest, ipsos inducendo & ad indictum per nos Bononiense Concilium supradictum, ut teneantur, debito tempore aut quantocumque poterunt

venire procurent, & temporales Domini suos Oratores ad dictum Bononiense Concilium mittant, qui suis honoribus adsint, negotia dirigant, & iustis deliberationibus faveant, sicuti de Christiana eorum devotione speramus, quo in tempore Tu etiam ad ipsum Bononiense Concilium debeas advenire. Qua in re omnem tuam virtutis consuetudinem vigorem excitamus in hac iusta causa Ecclesiae Dei, ut omnis mundus intelligat, sancto operi sanctas te atque ferventes operas posuisse, & nos ad meritos tuos honores ferventius animemur. Nobis de tempore in tempus notificando, quantum, ut speramus, virtus tua profecerit, & profecuta fuerit in praedictis.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicae millesimo quadringentesimo tricesimo primo III. Idus Februarii, Pontificatus nostri Anno Primo.

Jac. de Arimino.

Ad Ducem Bedfordiensem, qua invitavit ejus Deputatos ad Concilium Bononiae indictum: Anno 1431.

EUGENIUS EPISCOPUS,
Servus Servorum Dei, Dilecto Filio Nobili viro Joanni Duci Bedfordia, Salutem & Apostolicam Benedictionem.

Quoniam ex multorum relatione sentimus, murmurare nonnullos, audita dissolutione Concilii, si quod esse congregatum videbatur in civitate Basiliensi, opinantes forsitan nos subterfugere velle Concilium, quod semper fieri optavimus & optamus, Nos tuam Nobilitatem advisatam facimus per praesentes, quod illam fecimus cum maturo consilio & deliberatione, iustis ex causis in Litteris nostris expressis, quae non fuerunt constitae, ut aliqui garriunt, sed vero efficaces, fuerunt etiam & sunt aliae causae, quas nolumus specificè exprimere, quia manifestari non poterant sine quorundam Principum nota; Sed si omnes aliae causae defuissent, una potissimum fuit per se omnibus nota, infirma scilicet nostri Corporis Valetudo, Nos enim, qui in minoribus constituti in Constantiensi Concilio reformari Ecclesiam cupiebamus, jam in Pontificatu nostro desiderium illud nostrum perficere, & in tam pio opere laborare personaliter plurimum affectamus. Ideo Concilium indiximus in civitate Bononiensi, neque enim, cum agendum sit de Reformatione Universalis Ecclesiae, cuius directio & cura principaliter ad nos pertinet, & de nonnullis aliis gravissimis rebus concernentibus statum Reipublicae Christianae, nobis conveniens visum est, tantam rem fieri debere per Legatum sine nostra praesentia & Venerabilium Fratrum nostrorum Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalium, sed sicut ei placuit, cuius inscrutabilia sunt Consilia, gravissima Personae nostrae supervenit infirmitas, a qua licet paulatim convalescere incipiamus, tamen non omnino liberati sumus, ita ut possemus sine certissimo mortis periculo ad remotiores partes accedere, Igitur in loco magis vicino Concilium celebrare & in eo praesidere decrevimus; Quare nemo iuste succensere nobis potest, si ex omni voluntate Dei, quam ostendit in nobis, illud dicimus quod ei gratum & utile Ecclesiae suae fore non dubitamus. Miramur itaque dilecte Fili de quibusdam, qui magis quarentes evertere & deformare quam stabilire & reformare Ecclesiam, hereses fovere & bella suscitare, prout haecenus notorie fecerunt, quam praemissa extirpare, & in dulcedine pacis reducere, obloquuntur & student contra voluntatem & Decretum nostrum Episcopos & Praelatos in Basilea sub

nomine

ANNO
1431.II.
Ex lib.

ANNO
1431.

nomine Concilii congregare, non ut ibi per eos reformetur, sed ut penitus obruatur Status Ecclesiæ & fides Catholica confundatur, licet enim Archiepiscopi & Episcopi quoad reformationem in vita & moribus distinctivas voces habeant in Concilio generali, tamen ex juramento per eos præstito, parere & obedire mandatis Apostolicis sunt astricti, nec remanere Basileæ qui erant, nec de novo accedere, sed potius ad veniendum Bononiæ se præparare debuissent, postquam decreti nostri notitiam habuerunt, verum perique stare & accedere sunt coacti, in quibus nec jus nec auctoritas Concilii generalis consistit, quorum voces & deliberationes minime liberæ, cum ab eorum qui compulerunt voluntate dependeat, itaque digni non sunt neque habiles, qui dent legem Ecclesiæ nec aliis nationibus, neque Religioni Christianæ: Nos enim in Concilio proximo celebrando Bononiæ in tempore constituto, vel citius, quam primum sufficiens numerus Prælatorum aderit, videbimus & judicabimus cum consilio in talibus opportuno, super causa eorum, qui Basileæ remanserunt, vel illuc noviter accesserunt, & inspirante nos Domino, qui inspirat iusta & sancta consilia, in his ad quæ Concilium Basileæ fuit principaliter ordinatum, salubriter providere consuevimus; Quare, Fili dilecte, Nobilitatem tuam rogamus, quatenus tuos solemnes Oratores ad præfatum Concilium Bononiense transmittas, ac Prælatos Basileæ existentes ad recedendum inde, illosque & alios quam plurimos poteris ad Bononiam veniendi inducas, qui ibidem pro honore tuo adsint, in casibus occurrentibus negotia tua dirigant, iustis deliberationibus favcant, & pro veteri consuetudine Christianissimæ Domus tuæ studeant Ecclesiam Dei à leonibus & draconibus eam impugnantibus defendere. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, anno Incarnationis Dominicæ millesimo quadringentesimo tricesimo primo, III. Idus Februarii, Pontificatus nostri anno primo.

R. de Valentia.

Bulla Eugenii, quæ damnatur hæresis Bohemicorum, Concilium Basiliense dissolvitur, & Bononiam transfertur: anno 1431.

EUGENIUS EPISCOPUS,
Servus Servorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.

Quoniam alto & incompenabili Deo constitimus reddere vota nostra in conspectu omnis populi & in atriis sanctis ejus. Postquam claves Domini suscepimus, & Beati Petri naviculam gubernamus, suppressi magno pondere inter procellosos mundi motus esse videmur constituti, contuemur enim subortam istâ tempestate profanam hæresin Bohemicorum quasi venenum inficere præcordia fidelium, inque dies mortali contagio serpere, captareque animos titubantium populorum; & Græcorum errores, ad quorum extirpationem salutaribus experimentis providebatur, propter emergentia incommoda perdurare: Hostes adorandæ Crucis ab Asia & Africa imo intra Europam vasta cæde atque calamitate invalescere contra populum Christianum, & ipsos Principes populosque fidelium inter se concertantes defavire, univ ersumque Clerum, paucis admodum exceptis, incedere per tramitem peccatorum.

His igitur malis afflictati clamare cogimur ad Dominum: Excita potentiam tuam, & veni ut salvos facias nos, Deus converte nos, ostende faciem tuam, & salvi erimus Domine Deus virtutum. His & aliis cogitationibus laniantibus mentem nostram, alta nos cura sollicitat, quoniam modo tot malis obstare & Christianæ saluti pro-

videre possimus, & dum affectionem nostram flagrantissimam attendimus, vehementissimè concitatur, dum verò gerendarum rerum magnitudinem, loca & tempora mensuramus, necessitate conditionis humanæ retardamur. Quoniam res tam arduas tamque difficiles Catholicæ fidei necessarias lustrare brevi spatio non valemus; Attento maxime, quod cum felicis recordationis Martinus Papa V. Prædecessor dilectum Filium Julianum Sancti Angeli Diaconum Cardinalem pro celebratione Basiliensis Concilii ad ipsam Civitatem Basileam Legatum destinavisset, dum nulla ibi Prælatorum congregatio adhuc facta foret, intervenerunt magnæ & necessariæ causæ, quibus obstantum fuit Bohemicæ cladis & saluti fidelium providendum, unde ipse Cardinalis, sicut notorium est, pro conservatione fidei in partibus illis magnis fuit exercitiis occupatus; secuta demum occulta Dei judicio Catholicorum fuga præmissis ad ipsam Civitatem Basileæ dilectis Filiis Johanne Polomari Palatii Apostolici causarum Auditore ac Johanne de Ragusio in Theologia Magistro Ordinis Fratrum Prædicatorum Procuratore, is Cardinalis profectus ad ipsam Civitatem requisitis Prælatibus quam plurimis, parvaque ibidem Cleri congregatione secuta, de consensu eorum, qui in dicta Civitate existunt, dilectum Filium Johannem Pulcri patris in Theologia Magistrum, Canonicum Bisantinum, ad nos & dictos Fratres nostros transmisit, qui nobis inter cætera facundè atque prudenter explicata significavit deformationem Cleri in partibus illis, & nefandam ipsius hæresis pestem pullulare in dies, & jam usque ad partes Basileæ proximas advenisse, secutus inde scandalis & cladibus abominandis; nam hæresis prædictæ imitatores Clerum insequentibus aliquos expulerunt, & nonnullos inhumaniter trucidarunt, addidit etiam discrimina iniiti belli inter dilectos Filios Nobiles Viros Burgundiæ & Austriæ Duces aliasque difficultates.

Ex quibus tamen novam Prælatorum vocationem ad Basileam affectare videbatur. Nos quidem examinantes conditionem mundi, temporum & locorum, quod instat tempus hiemis, quodque loca circumstantia Basileæ potissimè versus Austriam & Burgundiam minus esse transitu securo referantur, unde verisimile est, Prælatos in Basilea diutius expectatos non venisse, qui etiam confideratis difficultatibus, temporis ineptitudine, periculisque bellorum allegare possent non veniendi dignas rationes. Et si qui pauci venissent, tractandis rebus multis & magnis sufficere non potuissent, quodque præterit tempus Septemni, in quo debuissent secundum Statuta Constantiensis Concilii sine alia vocatione congregari. Hac omnia versantes animo nostro, etiam quia proximis diebus carissimus in Christo illustris Filius Johannes Palæologus Constantinopolitanus Imperator, & Venerabilis Frater noster apud Græcos Constantinopolitanus Patriarcha, suum Oratorem ad nos & venerabiles Fratres nostros Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales transmiserunt, qui nos requisivit juxta tractata per Prædecessorem nostrum cum Concilio ipsorum Cardinalium, de quorum numero tunc eramus, pro unione Græcæ Orientalis Ecclesiæ cum Romana & universali Ecclesia in loco eis condicito celebrari, unde nos secundum dictas conventiones & propter executionem tanti boni obtulimus pro adventuris Græcorum Prælatibus & Oratoribus pro transitu ad Italiam & reditu ad Græciam, pro galeis & aliis necessariis impensis opportunas, cum quibus Græcis de unione tractari potuisset; Dum nominatæ fuissent, Romæ, Ancona, & Bononia & alia Italiæ loca; Demum licet Roma, Nobis & Fratribus nostris commodior extitisset, in Civitate Bononiæ putavimus aptius convenire, quæ propter habilita-

ANNO
1431.III.
Ex ibidem.

ANNO
1431.

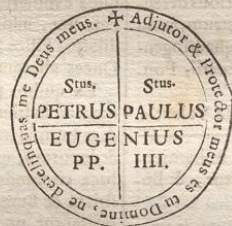
tem navigationis eorum & propter viciniorem aditum Ultra montanorum ad Italiam, capacitatem loci & alias conditiones idonea reputatur.

Promiserunt itaque præfati Imperator & Patriarcha solemnes suos Oratores transmittere, sicuti ante noticiam obitus præfati nostri Prædecessoris transmittent. Hæc omnia cum dictis Fratribus nostris considerantes, quod ex tota Republica Christianorum nihil sanctius, nihil optabilius esse potest, quam Græcam Ecclesiam, olim tot sanctis & viris clarissimis illustrem, dimisso errore unam fieri cum Ecclesia Romana, comprehendimus necessarium esse ad conveniens spacium temporis in Bononia generale Concilium convocari; Quapropter si Prælati de novo ad Basileam vocarentur, quod convenire non posset sine temporis intervallo, utrumque Concilium fere uno tempore concurreret, & sic utrumque minus auctoritatis haberet, nec Prælati possent in utroque interesse, unde pro commoditate Prælatorum, ne bis habeant convenire, ex causis superius declaratis & aliis magnis & urgentibus suo loco & tempore declarandis, majus bonum minori præponentes, præter Concilium, quod secundum Statuta Synodi Constantiensis in decennio venit celebrandum, quodque in ipso decennio in civitate nostra Avinionensi volumus celebrari, ex abundantia in civitate Bononiæ pro ipsorum Græcorum reductione, reformationeque Cleri ac populi Christiani aliud generale Concilium decrevimus convocare, & in eo intendimus personaliter præsidere Apostolica auctoritate & subscriptorum Fratrum nostrorum Jordani Sabinensis, Antonii Hostiensis, Hugonis Prænestrini, Episcoporum: Johannis tituli Sancti Laurentii in Lucina, Antonii tituli Sancti Marcelli, Johannis tituli Sancti Sixti, Francisci tituli Sancti Clementis, Angelotti

tituli Sancti Marci Presbiterorum; Lucidi Sanctæ Mariæ in Cosmedin & Ardecini Sanctorum Cosmæ & Damiani Diaconorum ejusdem Romanæ Ecclesiæ Cardinalium, unanimi Consilio & assensu indicimus & convocamus, ac præfatum Synodum Basiliensem, si qua ibi congregata videatur, dissolvimus & totaliter liberamus, Insuper in nomine Christi Dei, ad cujus populi salutem totis affectibus aspiramus, Universis & singulis Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, Prælati & Clericis, ad quos interest, ubicunque constitutis, indictis & dissolutis prædictis, declaramus & notificamus, ipsosque requirimus & monemus in Domino Jesu Christo, & in vim præstiti juramenti in Consecrationibus eorundem, in virtute Sanctæ obedientiæ ac etiam Apostolica auctoritate nostra præcipimus & mandamus, sub poena excommunicationis & aliis penis juris, quatenus in anno uno cum dimidio à publicatione præsentium computando ad præfatum civitatem Bononiæ pro hoc Sacro-Sancto Concilio celebrando, & subsequenter in decennio in civitate Avinionensi debeant convenire, quos omnes præfati scripto intendimus esse monitos peremptorièque citatos, ac si eorum singulis directæ fuissent monitoriæ litteræ speciales.

Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ dissolutionis, liberationis, declarationis & præceptionis infringere, vel ei ausu temerario contraire; Si quis autem hoc attemptare præsumperit, indignationem Omnipotentis Dei, & beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno in carnationis Dominicæ Millesimo quadringentesimo tricesimo primo, secundo Idus Novembris, Pontificatus nostri anno primo.

Ego Jordan Episcopus Sabin. Domino nostro Eugenio
aliquahter impedito, & de ipsius mandato,

præsentibus præscriptis Dominis Card. subscripsi

Ego Jordan Episcopus Sabin. nomine proprio subscripsi.

Ego Antonius Episcopus Hostien. subscripsi.

Ego H. Episcopus Prænestrinus subscripsi.

Ego Jo. tit. Sti. Laurentii subscripsi.

Ego Antonius tit. Sti. Marcelli subscripsi.

Ego Johannis tit. Sti. Sixti me subscripsi.

Ego F. tit. St. Clemen. me subscripsi.

Ego A. tit. Sti. Marci Pbr. Card. subscripsi.

Ego Lucidus Stæ. Mariæ in Cosmedin. Diacon.
Card.

Ego Ardec. Sanctorum Cosmæ & Damiani Dia-
conus Card. subscripsi.

Ja. de Languët.

De Curia,
M. de Guadagnie.

IV.
Ex Op. Di-
plom. Mi-
ræi Tom. 2
pag. 893.

Per Breve Apostolicum mittit Philippo Bono Bur-
gundiæ ac Brabantia Ducis Hostiam miraculo-
sam, quæ modo asseratur Divione in Burgun-
diâ: anno 1433.

EUGENIUS EPISCOPUS,

*Dilecte Fili, Salutem & Apostolicam benedi-
ctionem.*

Singularis devotionis zelus, quem ad fidem Ca-
tholicam, & Sacramentum Passionis Domini
nostri Jesu Christi gerere Te videmus, merito nos
inducit, ut ea Tibi concedamus, quæ devotionem
tuam, & aliorum Christianifidelium augere valeant.
Tuis igitur in hac parte devotis supplicationibus

annuentes, Tibi Hostiam quandam sub imagine Sal-
vatoris in Throno sedentis, mirabile Sacramentum
Dominici Corporis multis in locis à vesana cujus-
dam feritate gladii ictibus perforatam, & ex eo
sanguine resperfam in locis præfatis, quæ in sa-
crario nostro erat recondita, tuæ piæ devotioni
concedimus, & donamus, volentes, & mandantes
Tibi, ut eam in aliqua Ecclesiarum, quas possides,
aut in alio loco celebri cum eo honore, & rever-
entia recondas futuris temporibus venerandam,
prout tanti Sacramenti majestatis & magnitudo re-
quirit.

Datum Romæ apud Sanctum Laurentium in
Damafo sub annulo nostro secreto die 17. mensis
Septembris, Pontificatus nostri anno tertio.

Bulla

ANNO
1431.

ANNO
1435.
V.
Ex Arch.
Angliæ
Rymer
Tom. 10.
pag. 620.

Bulla quâ Pontifex negat se Ducem Burgundiæ à juramentis Regi Angliæ, & Regis Patri præstitis absolvisse: anno 1435.

EUGENIUS EPISCOPUS,

Servus Servorum Dei carissimo in Christo Filio Henrico Regi Angliæ illustri, Salutem & Apostolicam Benedictionem.

Reddedit nobis literas tuas dilectus Filius Adam Moleyns, Nuncius, & orator tuus. Quem comissa sibi per Celsitudinem tuam prudenter exponentem, assistentibus sibi fidelibus tuis, venerabili Fratre & dilecto Filio Episcopo Ambianensi, & Andrea Holeys Referendario & Cubiculario nostris, libenter audivimus, illique ad singula benignè respondimus. Cæterum quia à nobis certiorari desiderasti super absolutionibus à juramentis, per aliquos ex Principibus & Nobilibus Regni Franciæ, claræ memoriæ Progenitori tuo, & Tibi præstitis; an scilicet eas petierint, & petitas per ipsos, aut ipsorum nomine concesserimus; tuam Celsitudinem certam reddimus, nos nullum ex ipsis ab hujusmodi juramentis absolvisse, nec etiam per eos, aut eorum nomine, de hujusmodi absolutionibus nobis supplicatum fuisse. In futurum autem credere debes, Nos in ea parte & reliquis, honorem & desiderium tuum concernentibus, ita disposituros, quod de nobis meritò contentus debebis remanere; Tuam itaque Excellentiam, quam ad bonum pacis benè dispositam esse cognoscimus, qua majori possumus affectione hortamur & stringimus, quod Te indies melius disponas, ut aliquando temporibus nostris, & tuis, tanta calamitas finem habeat, & anima tua spiritusque tui, omnis belli cogitationibus studiisque, quæ Deo displicent, ad pia Salutis consilia convertatur, cum magno apud Deum, bonorum hujusmodi operum Retributorem, merito, & maxima apud nos benevolentiæ gratia, immensaque apud seculi homines apud universum orbem perpetuæ famæ gloria.

Datum Florentiæ anno Incarnationis Dominicæ millesimo quadringentesimo, trigesimo quinto: decimo septimo Calendis Augusti, Pontificatus nostri anno quinto.

Ad Concilium Basileense, respectu negociationum, cum Græcis initarum ob eorum adventum ad dictum Consilium: anno 1434.

EUGENIUS EPISCOPUS,

Servus Servorum Dei, Venerabilibus Fratribus & dilectis Filiis in sacro Basiliensi Concilio congregatis, Salutem & Apostolicam Benedictionem.

Existimantes, olim etiam dum eramus in minoribus constituti, quantum esset grata & accepta Deo nostro reductio omnium, qui sub nomine Christiano censentur, ad unum ovile & unicum pastorem, ut vera fides in omnibus eluceret semper, & verbo & opere juxta possibilitatem nostræ infirmitatis egimus, ut Græci ad unitatem Romanæ atque Catholicæ Ecclesiæ reducerentur. Itaque ante annos plurimos rem hanc multa cum diligentia promovere curavimus, inter cætera quantum in nobis fuit apud felices recordationis Martinum Papam V. Prædecessorem nostrum operam dedimus, ut Oratores suos ad charissimum in Christo Filium nostrum Romanorum Imperatorem & ipsorum Græcorum Patriarcham Constantinopolim præterea destinaret, qui cum suos diversos Oratores ad ipsum

Prædecessorem misissent, continuatâ cura solliciti fuimus, ut res ipsa optatum finem sortiretur. Denuò post assumptionem nostram ad summi Apostolatus apicem eadem renovantes, ut alia prætereamus, anno præterito cum Oratoribus Præfatorum Imperatoris & Patriarchæ, qui Romam ad nos venerunt una cum venerabilibus Fratribus nostris, assistente etiam charissimo in Christo Filio nostro Sigismundo Romanorum Imperatore semper Augusto, multa practicavimus, cumque hi Oratores in hoc viderentur persistere, ut in Civitate Anconæ Prælati & alii in numero copioso ex utraque Ecclesia convenirent, inter quos & Præfatus Romanorum Imperator adesset, & Nos cognosceremus, rem hanc, prout petebatur, expensas maximas & difficultates inextricabiles parere, & forsitan sine fructu aliquo prout cum eis nihil conclusimus, sed ad præfatos Imperatorem & Patriarcham aliquem mittere deliberavimus, qui negotium hujusmodi cum ipsis plenè tractaret, & super eo finale responsum ipsorum Imperatoris & Patriarchæ ac aliorum suorum intelligeret; Misimus itaque mense Julio anni præteriti dilectum Filium Magistrum Christoforum Garatonum Secretarium nostrum Græcæ Linguae peritum, qui post multos sermones cum præfatis Imperatore & Patriarcha ac multis aliis ex Græcorum majoribus habitos, tandem comperit ipsos omnes id eligere, ut Legatus Sedis Apostolicæ cum Prælati, & aliis ex nostris doctissimis viris ad Urbem Constantinopolim transmittatur, ubi & Prælati & alii majores ex ipsis Græcis una cum præfatis Imperatore & Patriarcha pari modo conveniant, ibique per viam disputationis, sicuti & aliàs in sexta Synodo factum fuit, veritate patescât, utraque Ecclesia optatum unionis & pacis consequatur effectum, sic tam ex ipso Christoforo quam ex literis Imperatoris & Patriarchæ prædictorum id continentibus planè percepimus, quodque magis est, charissimus in Christo Filius Imperator Trapezuntis & plurimi ei adherentes in hoc etiam pari voto conveniunt, quæ cum per præfatum Christoforum ad nos revertentem delata essent, parato animo acceptavimus, nam & id nos plurimum optabamus, quoniam per hunc modum de ipsa unionis & concordia bona spes redditur, & multo minori impensa & quæ tolerabilis sit opus erit, accedit ad hoc, quod Patriarcha Armeniorum, veluti per litteras certas nobis constitit, eo tempore etiam Constantinopolim venturus sit, & in hanc rem pariter consensurus, sicut in Domino benè speramus. Propterea mense Julii præterito ipsum Christoforum Constantinopolim iterum destinavimus cum nonnullis Capitulis, quæ menti utriusque partis planè satisfacere videntur, ipsique injunximus, ut secundum ipsorum tenorem cum Imperatore & Patriarcha ac aliis supradictis omnino concludat, super quo sibi plenum mandatum dedimus, quod pro Dei miseratione modo factum esse existimamus, horum siquidem capitulorum copiam dudum per nostros Præsidentes ad vos deferri iussimus; Post hæc verò dilectus Filius Simon Freym Nuntius vester cum vestris litteris conclusa quædam inter vos & Oratores ipsorum Imperatoris & Patriarchæ continentibus ad nos venit, quæ legimus diligenter, vestramque affectionem circa tam pium opus in Domino commendavimus, verum hoc paulum admirari cogimur, quod in re tanta & tam gravi, tamque diu desiderata & à nobis tractata, aliquid per vos conclusum sit, non solum nobis inconsultis, verum etiam irrequisitis & insciis, præsertim cum ea sint conclusa & promissa, quæ ex pluribus causis non tantum difficilia sed etiam impossibilia multis esse videantur, & quæ non spem rei conficiendæ sed desperationem potius afferant menti nostræ, affectionem tamen vestram, ut præmissimus, meritis

VI.
Ex Arch.
Republ.
Genev.

ANNO
1435.

laudibus commendamus. Ex quibus fit, ut ad eam rem diligentius animadvertendum esse videatur; A vobis namque uno modo conclusum est, Orator noster forsitan & verisimiliter alio modo conclusit, quid si uno tempore de eadem re duae variae & diversae fiant conclusiones, profecto ridiculum erit, & quod magis est forte ex hac dissensione scandalum pariturum, saltem non parum dedecoris nobis omnibus allaturum, quid praeterea si juxta modum conclusionis vestrae ad eam unionem pertingere, veluti expertissimi viri autumant, impossibile esse contingat, nonne ad pudorem & confusionem cedet totius Catholicae militantis Ecclesiae? Quae ne accidant sumo opere cavendum est; Illa igitur media nobis & venerabilibus Fratribus nostris sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalibus eligenda videntur, quae breviora atque expeditiora sunt, & ad ejus sanctissimae unionis finem consequendum magis verisimilia; Haec non ad obviandum rebus per vos gestis scribimus, cum & ad eundem finem, quae vos operatis, nostra tendat intentio, & ideo nostra parum referat, qua via aut quo medio is finis sequatur, sed ad pleniorum informationem vestram, verum tamen ut nostram sinceram & puram voluntatem plane perspiciatis, si omissis, quae supra diximus, per eum modum, quo cum praefatis Oratoribus conclusistis, rem ipsam tandem prosequi intenditis, ex nunc pure & liberè nostrum, prout petitis, praebemus assensum.

Datum Florentiae anno Incarnationis Dominicae millesimo quadringentesimo tricesimo quarto, decimo septimo Kal. Decembris, Pontificatus nostri anno quarto.

Jo. de Streccatis.

VII.
Ex Ibid.

Ad Concilium Basiliense qua suis Legatis fiducia à Concilio praestanda est: anno 1435.

EUGENIUS EPISCOPUS,
Servus Servorum Dei, Venerabilibus Fratribus & dilectis Filiis in sacro generali Basiliensi Concilio congregatis, Salutem & Apostolicam Benedictionem.

PRO nonnullis Dei honorem ac bonum totius Republicae Christianae concernentibus, mittimus dilectos Filios *Nicolam* tituli sanctae Crucis in Jerusalem, ac *Johannem* tituli sancti Petri ad Vincula, Presbyteros Cardinales Apostolicae Sedis Legatos. Eisque aliqua commissimus Fraternalitatis & devotionibus vestris ex nostra parte referenda, de quibus placeat ipsis tanquam verbis nostris impartiri plenam fidem.

Datum Florentiae anno Incarnationis Dominicae millesimo quadringentesimo tricesimo quinto, quarto decimo Kal. Martii, Pontificatus nostri anno quinto.

Ja. de Arimino.

VIII.
Ex Ibid.

Ad Concilium Basiliense, qua id monet se missurum esse Nuntium: anno 1436.

EUGENIUS EPISCOPUS,
Servus Servorum Dei Venerabilibus Fratribus & dilectis Filiis in sacro Basiliensi Concilio congregatis, Salutem & Apostolicam Benedictionem.

VENERUNT ad praesentiam nostram dilecti Filii *Dyonisius Sabrevois* & *Henricus de Dieft* in Theologia Magistri Oratores vestri, nos inter caetera suis Orationibus praecipue exhortantes ad unionem Occidentalis & Orientalis Ecclesiae, quae res, dum in minoribus constituti eramus, cordi nostro infidebat ardens, post autem assumptionem nostram ad apicem summi Apostolatus hoc sanctum

opus ita desideravimus, ut nihil in animo nostro infit ardentius, quam videre ovile Domine Latinum & Graecum cum recta & vera Religione conjunctum. Cum autem nos ad pacem & Unionem Catholicae fidei & Ecclesiae sinceram voluntate dispositi sumus, vos hortamur in Domino, ut omnes curas & cogitationes vestras ad hanc Dei & fidei causam, ea charitate qua decet, conferre velitis. Caeterum quamvis assistentibus nobis venerabilibus Fratribus nostris sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalibus dilectis Oratoribus viva voce responderimus, tamen de dictorum Fratrum consilio ad sacram Basiliensem Synodum prope destinabimus venerabilem Fratrem nostrum *Johannem* Archiepiscopum Tarentinum, qui nostro & dictorum Fratrum nomine, super postulatis ab ipsis Oratoribus particularibus, recte ac religiose respondebit.

Datum Bononiae, anno Incarnationis Dominicae, millesimo quadringentesimo tricesimo sexto, sexto Kal. Martii, Pontificatus nostri anno sexto.

G. Colini.

Bulla, per quam recommendat Imperatorem *Sigismundum* Baronibus, caeterisque Nobilibus *Pragensibus*, aliisque Civitatibus *Bohemiae*, affectionem suam erga Regnum ipsum, ejusque *Incolas* declarando: anno 1436.

EUGENIUS EPISCOPUS,
Servus Servorum Dei dilectis Filiis, Nobilibus Viris, Baronibus, Praegae Civitatis Nobilibus, caeterisque Civitatibus Regni Bohemia, Salutem & Apostolicam Benedictionem.

GRATUS Nuntius dudum laetificavit Animum nostrum, dilecti Filii, cum audivimus, quod pietas *Altissimi* insuderat *Spiritum Concordiae & veritatis* in Cordibus vestris cum reliquis Christi Fidelibus, de qua re quamquam consolationem in Domino susceperimus propter pacem & quietem vestram, & aliorum Christi fidelium, novit ille, cui corda & cogitationes hominum patent. Et quidem speramus, quod misericordia *Altissimi*, cujus miserationes sunt super omnia opera ejus, augebit in vobis gratiam suam, quodque virtus & devotio vestra lucebit in Dei Ecclesia, & erga nos summum Pontificem ostenditis debitam obedientiam & fidem ad Salutem animarum vestrarum. Quemadmodum etiam nobis reulit venerabilis Frater noster *Johannes Episcopus Signensis*, quem, suis exigentibus meritis, paternam dilectionem prosequimur; multa asserens de vestra devotione & affectione sincera erga Nos, & Ecclesiam Romanam, ex quibus rebus charitatem vestram, meritis laudabilibus commendamus, exhortantes vos, pie in Domino vivatis, ut gratia, quae data est vobis à Salvatore nostro, per vestra bona & laudabilia Opera fructum afferat uberem in odorem suavitatis. Inter caetera gratissimum fuit audire concordiam bonam vestram, cum *Charissimo in Christo Filio nostro Sigismundo, Romanorum Imperatore semper Augusto, Rege vestro*, quem cum summa Charitate diligamus, prout tanti Principis virtus & merita requirunt, exaltationem & statum suum, cum fuerit semper, & sit praecipuus noster & Ecclesiae Dei Defensor & Protector, augeri tota mente exoptamus. Itaque (prout decet subditos suo Regi parentes, ac debitam reverentiam & obedientiam praestantes) diligatis ipsum in sinceritate mentis & animi, cum ipse sit Princeps prudentissimus, ac diligat & amet vos, quotidie agens, quae sperat pertinere ad bonum vestrum, & Regni utilitatem. Nam petivit à nobis aliqua pro quiete & honore vestro & regni per organum Episcopi praefati, quae nos libenter concessimus, parati etiam in posterum omnia facere,

quae

ANNO
1436.IX.
Ex Cod.
Diplom.
Leibnizii
Tom. 2.
pag. 154.

ANNO
1437.

quæ concernant honorem, commodum & utilitatem vestram, tum propter bonum vestrum, quorum honestis desideriis semper intendimus complacere, tum contemplatione Imperatoris, cujus laudabilis & sincera voluntas semper nobiscum unita fuit, in fide pura, & charitate non ficta, ac pro nobis ac Ecclesiæ statu ea fecit, quæ laudem & gloriam perpetuam mereantur.

Datum Bononiæ Anno Incarnationis Dominicæ MCCCCXXXVI. Quinto Idus Martii, Pontificatus nostri Anno VI.

D. de Vinariis.

X.
Ex Arch.
Reipubl.
Genev.

Ad Marchionem Brandenburgensem propter Electionem Imperatoris Sigismundo sufficiendum: An. 1437.

EUGENIUS EPISCOPUS.

Servus Servorum Dei, Dilecto Filio Nobili viro Frederico Marchioni Brandenburgensi, Salutem & Apostolicam Benedictionem.

Solemni natalis Domini nostri die certiores facti sumus, claræ memoriæ olim Sigismundum Romanorum Imperatorem Hungariæ ac Bohemiæ Regem viam universæ carnis ingressum esse, & licet mœsti dolentesque audiverimus, eum Principem esse sublatum, quem speciali caritate dileximus, quemque rebus Ecclesiæ & Sedi Apostolicæ affectum esse cognovimus, mœrorem tamen nostrum magna ex parte levavit quæ de illius contritione quam moriens habuit, & quæ de illius placida & hilari aviditate ad suscipiendum Sacro-Sanctum Dominici Corporis Viaticum, & alia Ecclesiæ Sacramenta audivimus; Ejus itaque desiderio prædicta ratione parumper mitigato, in futura tempora in multiplices nomini Christiano, Nobis & Romanæ Ecclesiæ impendentes negotiorum anfractus curas cogitationesque nostras convertimus: De novo enim Imperatore deligendo inuncta tibi & aliis Electoribus cura nos etiam angit atque anxium facit, cum ea consideramus & ante oculos posita cernimus, quæ celi animi, virtutis, prudentiæ singularis, & devotissimi in primis ac deditissimi Ecclesiæ & Sedi Apostolicæ animi Imperatorem præsertim hoc tempore desiderari faciunt, qui imminentes cervicibus Christianorum infideles reprimere, & propulsare, qui dissidentes multis in provinciis Christianos una nobiscum ad pacem reducere, qui anhelantes ad Ecclesiæ scissuram plerosque impios continere, reprimere, deterere, qui Sedis Apostolicæ Autoritatem, maximum Imperatoris munus, defendere & augere, qui denique Ecclesiam Romanam, cujus erit ipso jure Advocatus, protegere sciat, possit, & pio ac ferventi Zelo id velit, Quamobrem licet non dubitemus, vos omnes ea quæ præditi estis virtute bonam & diligentem adhibebitis tantæ rei curam, & diu multumque pensaturos, quem ad tanta tamque ardua munera obeundum deligatis; Ut tamen id nostris etiam exhortationibus ac suasionibus attentis faciatis, memoramus in primis, ut in facienda electione ipsa unanimes, concordēs & idem ex omni parte sentientes sitis, vos in Domino exhortamur, ea enim est nobis de vestra virtute & prudentia fides atque opinio, ut is quem uniti & concordēs duxeritis eligendum, non nisi excellens, dante gratiam Domino, esse possit, & maximis quæ supra numeravimus in Ecclesia Dei & populo Christiano imminenti negotiis satisfaciatis, sin vero per vestram disensionem, quod avertat Omnipotens, aliquid novi suboriretur disturbii, intolerabiles emergerent labores; Nihil ergo accuratius à vobis fieri oportere censemus, quam ut concordī & unanimi consensu ipsam electionem faciatis, vel si fortasse suberunt causæ,

ANNO
1437.

propter quas in unum eundemque eligendum convenire nequeatis, tutius fuerit electionem ipsam aliquantisper differre, efficiet namque, ut confidimus, longa & matura deliberatio, ut quod acceleratio nimia verabat, dilata consultatio vos omnes unanimes & ejusdem voluntatis reddat. Quare si inspirante Domino cum bona caritate & communi consensu electionem prædictam facieris, rem nobis acceptatissimam, & cui an parem in humanis à vobis expectemus non facile dixerimus, effeceris, erimusque prompti & parati, quod bene, condignè & laudabiliter factum à vobis audiemus, approbare & favoribus prosequi necessariis, ut per ipsius electi adjumentum impendens populo Christiano pericula avertamus, discordias, bella & inimicitias tollamus, & tum Ecclesiæ Occidentalis unitatem servemus, tum maximè Orientalem, ad quod dante Domino videmur optima jecisse fundamenta, ipsi Occidentali etiam uniamus; Nam hodie in Consistorio generali fecimus Declarationem, cujus copiam mittimus introclusam, & Domino concedente ibimus de proximo ad Ferrariensē Concilium, ubi Deo nostro puram, sinceram & piam voluntatem nostram dirigente ac juvante, ea solidè & cum effectu in prædicto Concilio faciemus serique curabimus, propter quæ Concilium à principio fuerat congregatum, & cum carissimum in Christo Filium Imperatorem Romanorum ac Venerabilem Fratrem Constantinopolitanum Patriarcham cum multis notabilibus Prælatibus nobilibusque aliis propediem expectemus, jamque pars Familiæ prædicti Imperatoris Venetias applicuerit cum una ex nostris Galeis, unionem ipsorum Græcorum cum Ecclesia Occidentali concedente Domino facere speramus, quare velit tua Devotio Oratores & alios omnes tuos qui apud Basileam essent inde revocare, & alios Oratores omnesque qui videbuntur tibi ad prædictum Ferrariensē Concilium mittere, & quantum in te est, postpositis æmulatorum Sedis Apostolicæ & nostrorum qui scandala quærunt in Ecclesia Dei passionibus, ea possint in prædicto Concilio Ferrariensi fieri, quæ gloriam Dei & nominis Christiani exaltationem & Sedis Apostolicæ totiusque Ecclesiæ pacem & honorem respiciant, & per quæ tot olim desiderata seculis Græcorum unio, quam, nisi scandalosi & impii prohibiti sunt, in manibus habere videmur, sequi possit.

Datum Bononiæ Anno Incarnationis Dominicæ millesimo quadringentesimo trigésimo septimo pridie Calendæ Januarii, Pontificatus nostri Anno septimo.

Jac. de Viterbio.

Ad Nobilem virum Albertum Baviaræ Ducem, ut ad Dietam apud Nurnbergam ordinatam se transferat, & Sedi Apostolicæ faveat: Anno 1437.

XI.
Ex Ibid.

EUGENIUS EPISCOPUS,

Servus Servorum Dei, Dilecto Filio Nobili viro Alberto Baviaræ Duci, Salutem & Apostolicam Benedictionem.

Cum Venerabiles Fratres & dilecti Filii Sacri Romani Imperii Electores nobis per suos Oratores cum instantia supplicaverunt, ut in alium locum ab isto pro Oecumenico Concilio consentire, etiam & ab inceptis processibus contra aliquos, qui Basileæ in scandalum Ecclesiæ remanserunt, abstinere dignaremur, quæ quidem etiam, ut certi reddebamur, petiti erant Oratores carissimi in Christo Filii nostri Alberti Regis Romanorum Illustris. Nosque de Consilio Venerabilium Fratrum nostrorum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium eisdem, prout in Copia præsentibus introclusa continetur, duxerimus respondendum. Tuam Nobilitatem

hortamur

ANNO
1438.

hortamur atque requirimus, ut ad dietam quam in reſponſione prædicta poſtulavimus, quæ poſtea apud Nuringam ordinata eſt, perſonaliter te conferre velis, & juxta tuam & progenitorum tuorum fidem atque devotionem Sanctæ Sedis Apoſtolice auctoritati favere, ac Juſtitie & Innocentie noſtræ aſſiſtere ſtudeas, quemadmodum plenè conſidimus, atque ſperamus, ut per tuam & aliorum Principum aſſiſtenciam peſtiferum illud & inveteratum ſchiſma in natione Germaniæ tantis tamque piis laboribus extinctum, paucorum quorundam hominum odio & ambitione non ſolum in eadem Natione non renovetur, ſed pax detur Eccleſiæ, & unitas maneat illibata, ſuper quibus tuæ Devotioni latiùs dicit dilectus Filius Gerardus Sacerdos Canonicus Sancti Stephani Moguntinus, Familiaris noſter.

Datum Ferrariæ Anno Incarnationis Dominicæ, Milieſimo quadringenteſimo triceſimo octavo, quarto Idus Auguſti, Pontificatus noſtri Anno octavo.

L. de Ricciis.

XII.
Ex Ibid.

Inſtructio Papæ Eugeni ad ſuos Nuntios, miſſos ad Dietam Francofurti coactam, ad eligendum Imperatorem. Anno 1439.

EUGENIUS EPISCOPUS,

Servus Servorum Dei, Dilectis Filiis Nicolao de Casa Propoſito Monaſterii in Meynſelt, & Jacobo de Oratoribus Canonico Ferrarienſi Nunciis noſtris, Salutem & Apoſtolicam Benedictionem.

Acepimus Litteras cujuſcumque veſtræ, laudamusque prudentiam & diligentiam veſtram in cunctis ſtatim & honorem noſtrum & Sedis Apoſtolice concernentibus. Commendantes pariter Cedulam illam per vos exhibitam Electoribus vigore Litterarum noſtrarum, quas de Credentia habebatis, tanquam juxta mentem noſtram bene & prudenter conceptam. Quæ ſcribitis de Dieta apud Franckfordiam tenenda in die Converſionis beati Pauli pro Electione Regis Romanorum intelleximus, Deumque oramus, ut talem eligi permittat, qui & poſſit & velit Sanctam Dei Eccleſiam, prout tenebitur, deſenſare. Spem tamen in Dei miſericordia & in Electorum prudentia habemus, talem eligi, qualem Eccleſiæ & Religionis Chriſtianæ neceſſitas poſtulat. Volumusque, ut quam primum Electio facta fuerit, eam nobis per nuncium proprium illico nunciatis, & ſive præſens erit electus ſive abſens, ad ipſum vos perſonaliter conferatis ſimul cum dilecto Filio noſtro Cardinali Sancti Vitalis Auguſtini nuncupato, cui etiam ſuper hoc ſcribimus, ſi aderit in ipſa Dieta dictus Cardinalis; Alioquin vos dictum adeuntes Electum congratulabimini ſecum de huiusmodi aſſumptione, & illa eadem apud ipſum promovebitis, quæ ex noſtra commiſſione apud Electores pridem promovitiſtis, ſumendo ex litteris noſtris & cedula veſtra rationes & alias prout dictaverit ingenium aſſerendo. Conveniet verò in primis ſecum & cum ſuis Conſiliariis agi, ut pro deſenſione Sedis Apoſtolice, à qua ſola jus Imperii Romani fuit in Germanos translatum, velit, quemadmodum tenetur, viriliter laborare. Et cum Nos ac Sedem Apoſtolicam in cunctis & honorem ſuum concernentibus illi amplè obtuleritis, perſuadebitis eidem atque Conſiliariis ſuis, ut morem imitatus ipſe Electus aliorum qui haſtenus in Romanorum Reges electi fuerunt, ſuam Electionem per ſuas lit-

teras nobis intimet, Suadebitisque pariter, ut mittat Decretum Electionis pro confirmatione à nobis juxta formam juris obtinenda. Nec ab ipſo Electo, quocumque proficiſcatur, aliqua ratione diſcedatis, ſed illum quocumque iverit ſecuti quotidie & in Miſſis & alibi viſitetis ipſum continud, & ſuos de juſticia noſtra & Baſilienſi pravitate ac de illa ambitione, impreſſione, coactione praticis, notariæque impudentia, quibus nefariè uſus Sabaudie Dux in Idolum eligi quaſiverit, plenariè informantes, narrantesque è contra, quam magnifica & glorioſa fuerunt opera, quæ auctore Domino noſtra impenſa, pro qua nullum oneravimus in Græcorum atque Armenorum reductione, effecimus, quo in ſermone dicendum erit de numeroſitate populorum utruſque gentis noviter reductæ, quodque non ſolum in hac tali operatione requievimus, ſed inſuper Græcis poſt factam unionem obtulimus multa & ampla ſubſidia mari ac terra eorum Imperatori exhibenda Turcis ex Europa & Græcia expellendis. Cujus rei cauſa claræ memoriæ Albertum Regem Romanorum deſunctum requiſiveramus, ut huic rei intendens operamque dans pararet exercitum contra Teucros in tempore ducendum. Nam Nos etiam conſtitueramus magnam claſſem cum auxilio Principum Chriſtianorum eodem in tempore paratam habere dandam prædicto Græcorum Imperatori, qui ex partibus Conſtantinopolitanis contra dictos Teucros exercitum duxiſſet. Accommodè item tunc dicere poteſtis de periculis, quæ per mortem prædicti Regis imminent Hungariæ à Barbaris; Ex tam multis concludetis, oportere, ut Electus ipſe tanquam Advocatus & Deſenſor Eccleſiæ viriliter ſe accingat ad protegendum Chriſtianitatem; Ceterum ibitis quam primum ad Dietam Franckfordiæ, ubi poſtquam negotium vobis commiſſum promoveritis, inſtare debetis tam apud Electores quam alios Principes in dicta dieta convenientes, ut reſponſio vobis detur in ſcriptis ſuper litteris Apoſtolicis, quas tu Jacobo tuliſti, & ſuper cedula per ambos exhibita, Inſomnabitique plenariè Cardinalem Auguſtinenſem de omnibus per vos promotis & dietim promovendis, quem vobis adſtiturum non dubitamus uſque ad felicem huius rei expeditionem. Quod reliquum eſt miſimus vobis pridie decretum. *Moyſes*, & nunc transmittimus aliud de Armenorum reductione, vos curare debetis, ut quæcumque in dies ſiant ſcribi digna celeriter ad nos perferantur quam diligenter à vobis ſcripta, pariterque ſcribatis quid à vobis oportere fieri cenſeatis.

Datum Florentiæ Anno Incarnationis Dominicæ Milieſimo quadringenteſimo triceſimo nono Quarto Idus Januarii, Pontificatus noſtri Anno Nono.

D. Palavicinus.

Confirmat Privilegia Univerſitatis Pataviæ ad inſtar Pariſienſis Anno 1439.

EUGENIUS EPISCOPUS,

Servus Servorum Dei ad perpetuam rei memoriam.

Dum intra arcana noſtræ mentis ſolerti meditatione recolimus, quantum ad Populum noſtræ ſolicitudini commiſſum Remque publicam debite regendam viri litterarum ſcientia docti

confe-

ANNO
1439.XIII.
Ex Hiſtor.
Univ. Bur-
lei Tom.
5. P. 447.

ANNO
1439.

conferant, curâ nobis injunctâ dignum, imò debicum nostrum reputamus, ut non solum contenti simus Studia Generalia concessis sibi antè Privilegiis gaudere, verum etiam ipsis alia ad ampliorem eorundem Studiorum famam & Gloriam utilia concedamus, ut qui in illis voluntarios in hujusce eruditionis subsidium labores suscipiunt, de tanto ipsorum Beneficio, præter Dominicum quod non deerit, aliquid in terris minus se reportasse lætentur.

Dudum siquidem felicitis recordationis Urbanus IV. Prædecessor noster pro felici statu & incremento Studii Patavini, quod inter cætera Italiæ Studia Generalia antiquissimum & celeberrimum esse constat, nonnulla per Doctores & Magistros ejusdem Studii salubriter statuta & ordinata ratificavit & approbavit, ac ex certa ipsius scientia confirmavit.

Deinde Clemens VI. Prædecessor etiam noster, quæ per ipsum Urbanum ratificata fuerant, grata habens & approbans, quædam alia pro ipsius Studii amplificatione statuit & ordinavit, prout in ipsorum Litteris plenius continetur.

Nos igitur attendentes, quòd à Generalibus Studiis omnis divinorum atque humanorum institutorum notitia proficitur, virique illâ insigniti existunt, per quorum salutarem doctrinam Effector omnium Deus agnoscitur & amatur, Justitia colitur, proficientes proficiunt; instruuntur indocti, & præmiis afficiuntur boni; versutis autem suorum erratorum poenæ, quas merentur, adjiciuntur, omnisque humane eruditionis excellentia emanare dignoscitur; nec non ad dilectos Filios, Universitatem prædicti Patavini Studii, quos singulos omni favore prosequimur, nostræ benignitatis oculos convertentes, ne ipsi in sua exercitatione commendabili adversus concessa sibi antè Privilegia quomodolibet indebitè infestentur, verum potius amplioribus gratiarum attollantur impendiis, motu proprio, non ad alicujus preces, omnia & singula Privilegia, libertates, exemptiones, concessiones & indulta alia, eidem Studio tam per prædictos & alios Rom. Pontifices Prædecessores nostros, quàm per Imperatores, aut alios temporales Dominos hæcenus concessa, quorum formas & tenores in præsentibus pro expressis haberi volumus, rata & grata habentes, illa auctoritate Apostolica tenore præsentium confirmamus, & præsentis scripti patrocinio communimus, omnes & singulos, si qui intervenerint, defectus iisdem motu atque auctoritate suppletes.

Et nihilominus, quòd Studium ipsum aliquod singulare nostræ liberalitatis dono consequatur munus, ut omnes & singuli nunc & pro tempore in eodem Studio existentes Doctores & Scholastici, ac ipsorum Familiars & Officiales omnibus & singulis privilegiis, prærogativis, exemptionibus, immunitatibus, libertatibus, concessionibus, honoribus, favoribus & indultis aliis quibuslibet, quocumque nomine censeantur, & quorum formas & tenores in præsentibus pro sufficienter expressis haberi volumus, gaudeant & utantur, quibus Romanæ Ecclesiæ, Parisiensis, Oxoniensis, Bononiensis, Salmaticensis Studiorum Doctores & Magistri, eorumque Familiars & Officiales ex quibusvis Apostolicis, Imperialibus, seu aliis Ecclesiasticis, vel temporalibus concessionibus aut indultis gaudent, & utuntur, gaudere & uti possunt, ac poterunt in futurum.

Utque omnes prædicti, qui Beneficiis Ecclesiasticis affecti fuerint, dum ipsi ibi resederint, omnium suorum Beneficiorum Ecclesiasticorum quæ nunc obtinent, & in posterum in quibusvis Ecclesiis, seu locis obtinebunt, quæcunque, quantacunque & qualiacunque sint & fuerint,

etiam si in illis personalem primam non fecerint Residentiam consuetam, fructus ac reditus & proventus cum ea integritate, cum qua illos perciperent, si in Ecclesiis, seu locis hujusmodi personaliter residerent, quotidianis duntaxat exceptis distributionibus, per septennium percipere queant.

Insuper ut ipsi singuli, etiam in factis Ordinibus constituti, aut Dignitates, vel Personatus in Cathedralibus, aut aliis Ecclesiis, vel Parochiales Ecclesias obtinentes, in eodem Studio & legibus per quinquennium studere, legere, & disputare, ac in eis Licentiæ Gradum, nec non Doctoratus insignia accipere liberè ac licitè valeant; motu & auctoritate prædictis tenore præsentium concedimus, ac de speciali dono gratiæ indulgemus; non obstantibus felicitis recordationis Honorii III. Pontificis etiam Prædecessoris nostri, & aliis Apostolicis, nec non in Provincialibus & Synodalibus Conciliis promulgatis Edictis, Constitutionibus & Ordinationibus, Statutis quoque & Consuetudinibus Ecclesiarum in quibus Beneficia hujusmodi fuerint, jurejurando, Confirmatione Apostolica, vel quacunque firmitate alia roboratis, cæterisque contrariis non obstantibus quibuscunque.

Volumus autem, ut Beneficia ipsa debitis propterea non fraudentur obsequiis sed debite sustententur eorum onera consueta.

Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ ratihabitionis, confirmationis, suppletionis, concessionis, voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contravenire.

Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem præpotentis Dei & Beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum.

Datum Florentiæ Anno Dominicæ Incarnationis 1439, Kalend. Decembris, Pontificatus nostri Anno 9.

Ad Universitatem Parisiensem, quæ Libri in Sedem Apostolicam scripti damnantur: Anno 1440.

EUGENIUS EPISCOPUS,

Servus Servorum Dei, Dilectis Filiis Rectori & Universitati Parisiensi Salutem & Apostolicam Benedictionem.

Quia proximis temporibus nonnulla, ab iniquis perditissimis hominibus, scandalum in Dei Ecclesia ponere quærentibus, sunt disseminata, ut de auctoritate ac superioritate Romani Pontificis ac Sanctæ Sedis Apostolicæ, alia minorque quam debeat opinio habeatur, placuit Litteras Apostolicas in forma libri, quas lator harum, dilectus Filius Antonius de Boracius Cubicularius & Familiaris noster, cui aliqua super prædictis & quibusdam aliis quædam communibus referenda, defert ad vestram consolationem, mittere, ut visis solidissimis irrefragabilibusque rationibus ex sacro divinarum scripturarum fonte sumtis, quibus innituntur nostræ justitiæ fundamenta, gaudeatis, quòd piè & laudabiliter fecistis hæcenus, prout continèd facitis, nobiscum sentire, similes etiam libros mittimus Carissimo in Christo

ANNO
1442.

Filio nostro Regi Franciæ Illustri, & dilectis Filiis Nobilibus Viris ejus Regni Ducibus ac ceteris Universitatibus, ut dogma id verum, quod latius erit diffusum, eo commodius bonos & quæ Dei sunt sentientes repleat & lætificet, eos autem qui aut seducti ab iniquis aut suo infortunio minus rectè saperent, vel instruat & respicere faciat vel confundat. Amplectatur itaque vestra Dèvotio rem dignissimam, & quod hætenus probe fecistis, nostram & Sedis prædictæ auctoritatem contra malignos perfidosque homines tueatur.

Datum Florentiæ Anno Incarnationis Domini cæ Milleesimo quadringentesimo quadragésimo primo. Nonas May, Pontificatus nostri Anno Undecimo.

N. de Cremonensibus.

XV.
Ex Hist.
Univerſit.
Parif. Bui.
læi, Tom.
5. p. 524.

Confirmatio Privilegiorum Ordinum Mendicantium: Anno 1442.

EUGENIUS EPISCOPUS.

Servus Servorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.

AD jugem divinæ scientiæ & Sacræ Theologiæ propagationem, ut peculiare illius Studium ad salubrem fidelium ædificationem undique suos funiculos longiores efficiat, continuas nostræ meditationis sollicitudines impendimus, ac illis, quæ propterea singulis sublati dispensis profutura fore conspicimus, favores Apostolicos diffusius impertimur.

Sanè pro parte Dilectorum Filiorum Generalium & F. F. Minorum, Prædicatorum, Eremitarum St. Augustini & Carmelitarum Ordinum Nobis nuper exhibita petitio continebat, quod licet juxta antiquas & laudabiles, dudum etiam à tanto tempore, cujus contrarii non existit memoria, in Facultate Theologiæ Universitatis Studii Parisiensis inconcusse observatas consuetudines, singuli dictorum Ordinum Fratres, qui pro felici dicti Studii Theologiæ continuatione & salutari consummatione per Generalia cujuscumque ex dictis Ordinibus Capitula, vel per suos Generales, aut eorum Vicarios, seu alios ad id sufficientem potestatem habentes ad Universitatem Paris. missi & ad legendum Biblia publicè deputati & assignati fuerunt, si per Deputatos Facultatis Theologiæ dictæ Universitatis ad hoc reperti fuerint sufficientes, soluti Juribus ejusdem Facultatis sine mora alicujus præcedentis temporis ad legendum Biblia publicè hujusmodi ab eadem Facultate admissi & recepti sive acceptati fuissent. Nec non illi qui simili modo ad legendum Sententias deputati fuerunt, sine alicujus præcedentis temporis acquisitione, sine Bibliorum lectura, sine cursibus & absque ulla ipsorum cursum per solutione, ab ipsa Facultate ad legendum Sententias, sive librum Sententiarum admissi extiterunt: & postquam dicti Fratres Baccalarei formati in dicta Theologia facti fuerunt, quilibet ex eisdem Ordinibus Regens unum ex dictis Baccalareis pro obtinenda Sententia in dicta Theologia Cancellario Ecclesiæ Parisiensis præsentare consuevit, ipseque Baccalareus sic præsentatus ad immediatam sequentem tunc Sententiam, licet etiam statuti temporis, videlicet 5. Annorum, dum tamen bis de ordinario respondisset, spacium non complevisset,

ANNO
1442.

protinus admissi extitissent, & ex præmissis plurimi dictorum Ordinum Fratres in eadem Theologia legendo & disputando, multipliciter profecerunt, ac plura exinde Deo grata & hominibus accepta bona successerunt; Tamen à multis annis citra nonnullis ex Facultate Theologiæ Universitatis hujusmodi dictis Fratribus, ac Ordinibus, eorumque utilitati se opposcentes, ita fecerunt, ut eis exinde multa dispendia provenire noscantur. Pro parte Generalium & Fratrum prædictorum nobis fuit humiliter supplicatum, ut super iis providere opportunè de benignitate Apostolica dignaremur.

Nos itaque uberes & commendabiles, quos dicti Fratres dudum in Dei Ecclesiâ afferunt fructus, propensius attendentes, ac eorum statui, ac indemnitate in præmissis opportunè consulere cupientes, ac observandas fuisse & in futurum perpetuè observari debere censentes, ac decernentes, præsentis perpetuè valituræ & irrefragabiliter observandæ Constitutionis Edicto, eadem auctoritate sancimus, statuimus & ordinamus, quod deinceps perpetuis futuris temporibus omnes & singuli dictorum Ordinum Fratres, qui pro continuatione & consummatione Studii Theologiæ hujusmodi per aliqua ex Generalibus dictorum Ordinum Capitula, vel eorum aliquod, aut per suos Generales, vel eorum Vicarios, seu quoscunque alios sufficientem ad id potestatem habentes ad dictam Universitatem missi, & ad legendum inibi Biblia publicè deputati & assignati fuerint, ac per dictos Deputatos Facultatis Theologiæ ad hoc sufficientes & idonei reperti fuerint, *Soluti Juribus ejusdem Facultatis indilate, & absque alicujus præcedentis temporis mora ad legendum Biblia publicè hujusmodi; necnon illi, qui simili modo ad legendum Sententias deputati fuerint, nulla cujusvis temporis expectatâ morâ, sine lectura Bibliorum, sine cursibus, & absque ulla ipsorum cursum per solutione ad legendum Sententias, sive librum Sententiarum à dicta Facultate, omnibus contradicitione & difficultate penitus cessantibus, liberè admittantur & admitti debeant, ac postquam dicti Fratres formati in eadem Theologia Baccalarei fuerint, quilibet ex eisdem Ordinibus Regens unum ex dictis Baccalareis pro obtinenda Licentia in dicta Theologia prædicto Cancellario præsentet, & præsentare debeat, ipseque Baccalareus sic præsentatus ad immediatam tunc sequentem Licentiam, licet statuti temporis videlicet 5. annorum spacium non compleverit, dum tamen bis de ordinario responderit, sine aliqua contradicitione protinus liberè admittatur. Mandantes nihilominus Cancellario dictæ Ecclesiæ pro tempore existenti, nec non Universis Doctoribus, Magistris & Scholarius dictæ Facultatis, eisque & eorum cuilibet in virtute S. Obedientiæ, ac in suorum remissionem peccaminum districtè præcipiendo injungentes, quatenus Sanctionem, Statutum, & Ordinationem prædicta efficaciter observent, & ab omnibus faciant observari: ac decernentes irritum & inane, si secus super iis à quoquam quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.*

Non obstantibus Constitutionibus & Ordinationibus Apostolicis, nec non Ecclesiæ, Universitatis, Facultatis & Ordinum prædictorum confirmatione Apostolica, vel quavis alia firmitate hætenus, vel in posterum roboratis statutis & consuetudinibus, cæterisque contrariis quibuscunque, quibus per præsentem volumus derogari.

Nulli ergo &c. Datum Florentiæ, Anno Incarnationis Domini 1442. 3. Kalend. April. Pontificatus nostri Anno 12.

Instira-

ANNO
1443.XVI.
Ex Op.
Dipl. Mi-
raei Tom.
2, pag. 896.

Institutio Capituli secundae Fundationis Decem
Canonicorum in Ecclesiâ Collegiatâ S. Petri
Lovanii : Anno 1443.

EUGENIUS EPISCOPUS,

*Servus Servorum Dei, dilectis Filiis Abbati
Monasterii Beatae Mariae Middelburgensis
Traiectensis Diocesis, & Praeposito Sancti
Petri Traiectensis, ac Archidiacono An-
verpiensi Cameracensis Ecclesiarum, Salutem
& Apostolicam Benedictionem.*

DUm intra pectoris nostri Arcana revolvimus,
& Paterna meditatione pensamus, quod per
Litterarum Studia Viri efficiuntur idonei, quorum
doctrina salutaris Civitatem Dei laetificat, ignoran-
tiae nubila repelluntur, Divini nominis, fideique
cultus protenditur, iustitia colitur, tam publica,
quam privata res utiliter geritur, omnisque pro-
speritas humanae conditionis augetur, merito in-
ducimur Curam Pastoralem circa ea sollicitius im-
pendere, per quae Studia huiusmodi vigere &
incrementum suscipere valeant, ac venae irrigui
Fontis, scientiarum pocula, cum quibus illa hau-
rientes, ignorantiae profugatis tenebris, post ac-
quisitam notitiam summi Opificis, in illius manda-
torum via directi, per donum sapientiae ad veri
luminis claritatem perveniant, jugiter scaturientes,
penuria rerum nullatenus obturentur.

Sanè sicut pro parte dilectorum Filiorum
Universitatis Studii oppidi Lovaniensis, Leo-
diensis Diocesis, nobis nuper exhibita peti-
tio continebat, licet dicti Studii, quod in pra-
fato oppido felicis recordationis Martinus Papa
Quintus Praedecessor noster in omnibus, prae-
quam in Theologiae, instituit primò, & deinde
Nos, eodem Praedecessore, sicut Altissimo placuit,
de medio sublato, divina favente Clementia ad
apicem summi Apostolatus assumpti, etiam in ipsa
Theologiae ibidem vigere, & observari volumus
Facultatibus, plantatio nova existat, illa tamen,
Altissimo annuente plurimum numero Supposito-
rum pollet, & ejus Universitas ab ejus initio in-
telligentiae splendore illustratos palmites produ-
xit, & enutrivit.

Cùm autem, sicut eadem petiitio subjungebat,
licet praefatum Studium Suppositorum multitudine
ne polleat, ex eo tamen, quod quindecim, qui
de Patronatu Brabantiae pro tempore existentis
Ducis etiam tunc existebant, in Collegiatis infra
limites Ducatus Brabantiae consistentibus Ecclesiis,
Canonicatus, & Praebendae pro remuneratione il-
lorum, qui in ipso Studio pro tempore legent, &
regent, sub certis modis, & formis deputati, etiam si
deputationes huiusmodi fortiri possent, sicuti
nondum in omnibus fortitè sunt effectum plenum,
& debitum, pro illorum remuneratione non suffi-
ciunt, & dictum Studium, licet locus amenissimus,
copiâ rerum, & temperie aeris, atque aliis
necessariis commoditatibus refertus, atque ad re-
cipiendum, & sustentandum generale Studium plu-
rimum aptus, & idoneus existat, demptis gabellis,
sive assibus ibidem solvi, & recipi solitis, ac ex
illis provenientibus emolumentis, quae absque li-
centia, voluntate, seu permissione praefati Ducis
recipi nequeunt, tantis facultatibus in communi
non abundat, de quibus in his indeficiens provi-
sio fieri valeat, ipsi, Universitas Studii, qui alias
non habent, unde Magistris, Doctoribus, Licen-

tiatis, & aliis in dicto Studio pro tempore Legen-
tibus, & Regentibus, per quorum Doctrinarum
Semina mortalibus omnibus ad bene, beateque
vivendum via praebetur, & illi ad arcana mundi
cognoscenda introducuntur, congruè provideri po-
terit, multipliciter timeant, quod sui alumni tam
copiosè tamque fructuosè allesti, ob dotis, &
alimentorum, praefatis Magistris, Doctoribus,
Licentiatis, & aliis Legentibus, & Regentibus
pro tempore necessariò ministrandorum, defectum,
aliquo turbinis flatu etiam ex quacumque levi cau-
sa prorumpente, aut parvo familiaris rei detrimen-
to, vel alia quavis necessitate occurrente, tam-
quam famelici dispergentur, ut dictum Studium
ob rerum carentiam ad nihilum penitus redigetur.

Pro parte dilectorum Filiorum nobilis Viri
Philippi, Burgundiae & Brabantiae Ducis, ac
Burgimagistrorum, Scabinorum, Consulum, &
Rectorum oppidi, illiusque & Studii praedicto-
rum Universitatum, nobis fuit humiliter suppli-
catum, ut ad profectum Orthodoxae fidei, &
salutem plurimorum, necessitatibus, & indigentis
Studii huiusmodi opportunè providere de be-
nignitate Apostolica dignemur.

Nos igitur, in quorum manibus Universitas
Studii huiusmodi, omnibus, & singulis aliis à
praemissis provisionibus pro Legentibus, & Re-
gentibus in dicto Studio per dictam Sedem, &
ejus auctoritate quomodolibet constitutis spontè,
& liberè cesserunt, quique cessionem huiusmodi
admisimus, modum, & formam deputationis,
ac verum annuum valorem, cum qualitatibus
quindecim Canonicatum, & Praebendarum, nec
non Ecclesiarum, in quibus Canonicatus, &
Praebendae ipsi existunt, nomina, ac si specificè,
singulariter, ac individualiter expressa forent,
praesentibus pro expressis habentes: Attendentes
etiam, quod praefata Sedes, quae omnium spiri-
tualium rerum provida administra existit, cujus-
libet commendabilis exercitii constantissima adju-
trix esse debet, & cupientes dictum Studium,
ut ex ipso Ecclesiae militanti, & Reipublicae com-
moditas, praesidium, & decus assidue prae-
parentur, & adsint, tanquam firmis anchoris stabili-
tum, in prosperitatis portu absque timore futuri
periculi immobile permanere, ac Magistros, & Do-
ctores, Licentiatis & alios, ad continuationem tam
laudabilis, & necessarii exercitii tantò amplius
animari, quo ex hoc ibidem pro suis incumben-
tibus supportandis pro tempore oneribus sibi li-
beraliter sentiant provideri, huiusmodi supplica-
tionibus inclinati Discretioni vestrae per Apostolica
scripta committimus, & mandamus, quatenus
vos, vel duo, aut unus vestrum, si per summa-
riam informationem super his per nos recipien-
dam praemissa vera esse repereritis, pro directione
feliciori, subsistentia, & conservatione praefati
Studii de Hakendovel, cujus viginti quinque, de
Holsbeke, cujus decem & novem, de Cortbeke
Over-Loe, cujus sexdecim, de Linckeris inferiori,
cujus triginta quatuor, de Knexel, cujus etiam
decem & novem marcarum Argenti, nec non
de Brecht, cujus nonaginta, de Scelle, cujus octua-
ginta, de Arbore (Boom) cujus etiam octuaginta,
& de Erps, cujus centum Librarum Turonensium
parvarum fructus, redditus, & proventus, se-
cundum communem aestimationem, valorem an-
nuum, ut asseritur, non excedunt, Leodiensis
praedictae, & Cameracensis Diocesis Parochiales
Ecclesias, cum omnibus juribus, & pertinentiis suis,
Collegiatae, & Parochiali Ecclesiae S. Petri praefati
Oppidi, in qua praeter illius Plebaniam, cui
ejusdem Parochianorum animarum cura imminet,
decem & octo Canonicatus & Praebendae, quo-
rum quindecim de Patronatu dicti Ducis Braban-

ANNO
1443.

ANNO
1443.

tiae existentis pro tempore existunt, & alii ad Collationem, & provisionem dilectorum Filiorum Decani, & Capituli ipsius Ecclesiae Sancti Petri Lovaniensis pertinent, fore noscuntur, ultra illos pro quindecim, vel tot, sicut singulis considerandis sollicitè consideratis nobis videbitur, inibi de novo creandis, & instituendis Canonicatibus, & Præbendis, qui per alios, quàm in ipso Studio Legentes, & Regentes pro tempore obtinere nequibunt, auctoritate nostra in perpetuum uniat, annexatis, & incorporatis.

Ita quod simul, vel successivè cedentibus, vel decedentibus singulis dictarum Parochialium Ecclesiarum Rectoribus, sive illas alias quomodolibet dimittentibus, liceat præfatis Universitati Studii per se, vel alium, vel alios corporalem possessionem singularum Parochialium Ecclesiarum, etiam si ex quavis causa dispositioni Apostolicæ specialiter, vel generaliter reservatæ fuerint, iuriumque, & pertinentiarum prædictorum auctoritate propria liberè apprehendere, ejusque fructus, redditus, & proventus, reservatis prius, & ante omnia per vos de eis pro singulis perpetuis Vicariis in singulis Parochialibus Ecclesiis prædictis per locorum Ordinarios ad exercitium curæ animarum Parochianorum earundem instituendis, singulis congruis portionibus, de quibus ipsi Vicarii sustentari, Episcopalia Jura solvere, & alia eis incumbentia pro tempore onera supportare commodè poterunt, in usus, & utilitatem obtinentium pro tempore creandos & instituendos Canonicatus, & Præbendas hujusmodi percipere, convertere, & perpetuè retinere, Diocesanorum Locorum, & cujuslibet alterius Licentiâ super hoc minime requisitâ.

Et insuper si unionem, annexionem, & incorporationem hujusmodi per vos, ut præmittitur, vigore præsentium contigerit fieri, quamprimum illæ per vos factæ fuerint, in ipsa Ecclesia Sancti Petri ultra dictos decem, & octo inibi existentes, quindecim, vel tot, sicut fructibus, redditibus, & proventibus, qui ex omnibus Parochialibus Ecclesiis prædictis, præfatis reservandis, pro Vicariis portionibus defalcatis, resultabunt, attentis, vobis videbitur pro formatis in Theologia Baccalaureis, sive in illa, aut Medicina, vel qui per triennium legerunt, vel rexerunt, post susceptionem Magisterii gradus in artibus Magistris, sive in utroque, vel altero Jure Doctoribus, aut cum rigore examinis Licentiat, in eodem Studio Legentibus pro tempore eadem auctoritate creatis, institutis, ac pro ipsorum dote resulantibus fructus, redditus, & proventus prædictos, inter obtinentes pro tempore creandos, & instituendos Canonicatus, & Præbendas, eosdem æqualiter percipientes, deputatis, & assignatis, illisque pro decore, venustate, profectu, & utilitate dictæ Ecclesiae Sancti Petri, secundum vestræ discretionis arbitrium onera adjiciatis, & imponatis, nec non statuatis, decernatis, & ordinatis, quod ex tunc perpetuis futuris temporibus in præfata Ecclesia Sancti Petri Canonicatum, & Præbendarum numerus, qui inibi usque non fuit, tot, quot in ea dicto vigore creabitur, & instituetur, Canonicatum, & Præbendarum numero sit, & censeatur adauctus, ac quod singulis Canonicatibus, & Præbendis creandis, & instituendis hujusmodi nullus Sacer Ordo annexus esse, quodque Magistri, Doctores, Licentiat, & Baccalaurei in dicto Studio Legentes, & Regentes, ac præfatos creandos, & instituendos Canonicatus, & Præbendas obtinentes pro tempore, cum resultantibus ex Parochialibus Ecclesiis, ultra portiones hujusmodi, atque aliis licitis modis acquirendis, præter, & absque hoc, quod aliqui percipiant de decem, & octo Canonicatum, & Præbendarum prædictorum fructibus, redditi-

bus, & proventibus contenti manere debeant, ac infra, & extra præfata Ecclesiam Sancti Petri cum habitu, & Religione, ac sine illis incedere, nec non Stallum in Choro, locumque, & vocem in Capitulo habere, ac privilegiis, favoribus, libertatibus, immunitatibus, & indultis quibuslibet in omnibus singulis pari modo absque differentia quacumque uti, frui, gaudere possint, & debeant, sicuti personæ præfatos decem, & octo Canonicatus, & Præbendas obtinentes pro tempore solitæ fuerunt, & existunt, incedere, & habere, ac uti, frui, & gaudere; Ac quod ad singulos creandos, & instituendos Canonicatus, & Præbendas, primaria vice, & deinde Magistri, Doctores, Licentiat, & Baccalaurei, ut præfertur, nec non ad tres ex decem & octo Canonicatibus, & Præbendis, ad collationem, & provisionem Decani & Capituli pertinentes hujusmodi Canonicatus & Præbendas, & ad Plebaniam ipsius Ecclesiae S. Petri perpetuis futuris temporibus, quoties illorum vacationes occurrerint solum, & duntaxat, ac in Theologia Magister, vel formatus Baccalaureus in dicto Studio Legentes, vel Regentes pro tempore, & nulli alii, per Burgimagistros oppidi præsentari, & in Plebania, cujus viginti octo, ac tribus ex decem & octo Canonicatibus, & Præbendis, quorum singulorum tredecim marcarum argenti, fructus, redditus, & proventus, secundum æstimationem prædictam, valorem annum, ut etiam asseritur, non excedunt, per Decanum, & Capitulum Ecclesiae Sancti Petri, in singulis quoque creandis, & instituendis Canonicatibus, & Præbendis hujusmodi per Abbatem Partensem, Leodiensis Diocesis, vel Præpositum (Monasterii) S. Gertrudis oppidi præfati per Præpositum gubernari soliti, dilectos Filios, sive eundem Decanum, ad quem fuerit pro tempore habitus recursus præsentandi, ut præfertur, toties, quoties institui, ac in corporalem possessionem illius, seu illorum, ad quem, seu quos præsentantur pro tempore, iuriumque, & pertinentiam suorum omnium induci, & indutum defendi, amotis ex illa, seu illis illicitis detractionibus quibuscumque, ac præsentandos ad Præbendas, in quibus instituentur, in dicta Ecclesia Sancti Petri in Canonicos, & in Fratres recipi, Stallo eis in Choro, & Loco in Capitulo ipsius Ecclesiae cum plenitudine Juris Canonici assignatis, & ad Plebaniam hujusmodi, ut est moris, admitti, illisque de Plebania, ac trium ex decem, & octo Canonicatibus, & Præbendis, nec non creandorum, & instituendorum Canonicatum, & Præbendarum, prout quemlibet eorum contingerit, fructibus, redditibus, & proventibus, Juribus, & obventionibus universis, integrè responderi facere, liberè ac licitè possint & debeant absque omni impedimento: Quodque sic præsentati, & instituti pro tempore Plebanus, & Canonici præbendati dictæ Ecclesiae S. Petri solum, & duntaxat censeantur, & existant, quamdiu in præfato Studio sine intermissione legerint, vel rexerint, ac quod eorum singulis, impedimento non extante legitimo in ipso Studio legere, vel regere cessantibus, cessantium legere, vel regere eorumdem, nisi infra certum peremptorium competentem, per Abbatem, Præpositum, vel Decanum prædictos eis ad hoc assignandum terminum legere, vel regere cum effectu reinceperint, & sine fraude continuaverint, Plebania, Canonicatus, & Præbenda, per cessationem hujusmodi eo ipso vacare censeantur, ac in eorum Locis, quoties id evenire contigerit, alii modis, & formis similibus illico substituantur, & subrogentur.

Super quibus omnibus, & singulis nobis, & illis plenam, & liberam tenere præsentium licen-

ANNO
1443.

tiam

ANNO
1362.

tiam concedimus, & etiam facultatem. Cæterum ut præmissa omnia singula debito quantocius valeant demandari effectui, & per hoc fructus succedat exoptatus, à singulis Rectoribus singularum Parochialium Ecclesiarum, ac personis obtinentibus ad præsens Plebaniam, & singulos ex tribus de decem & octo Canonicatibus, & Præbendis præfatis Plebania, & singulorum ex tribus Canonicatibus, & Præbendis hujusmodi resignationes, si eas simul vel successive in vestris manibus sponte, & liberè facere voluerint, auctoritate præfata hac vice duntaxat recipiatis, & admittatis, eisque per vos receptis, & admissis singulis Rectoribus, & personis obtinentibus Plebaniam, ac tres Canonicatus, & Præbendas hujusmodi, ne propter resignationes ipsas nimium dispendium patiantur, super fructibus, redditibus, & proventibus per eis resignandorum Ecclesiarum, & Plebania, ac Canonicatum, & Præbendam prædictorum, prout illas resignaverint, singulas annuas pensiones, de quibus secundum vestra discretionis arbitrium se rationabiliter contentos reddiderunt, eisdem resignatoribus quoad vixerint, vel Procuratoribus suis ad hoc sufficientia mandata habentibus per universitatem Studii hujusmodi singulis annis in locis, & terminis per vos ad hoc constituendis, ac sub excommunicatione per nos in scriptis ferenda, quam singuli dictos creando Canonicatus, & Præbendas obtinentes pro tempore, si Universitas Studii præfati in solutione singularum pensionum hujusmodi, in eisdem locis, & terminis, vel infra triginta dies, singulos terminos ipsos immediatè sequentes, hujusmodi faciendi defecerint, sint negligentes, vel remissi fuerint, quoties hoc e venerit, sententiam, à qua aliquis ex ipsis, donec de singulis pensionibus eis, quos illæ contingent, vel etiam suis Procuratoribus integrè satisfactum, aut cum altero eorum amicablem concordatum fuerit, ab alio quam Romano Pontifice, præterquam in Articulo mortis constitutus absolvi nequeat, lapsis singulis terminis eisdem incurrat: Et si, quod absit, ipsi Universitas Studii, obtinentes creando Canonicatus, & Præbendas hujusmodi, eamque sententiam per sex menses ex tunc immediatè sequentes sustinere permiserint, singulae incorporationes, annexiones, & uniones de singulis Parochialibus Ecclesiis, cum quorum Rectoribus defectus solutionum commissi fuerint pro tempore, facti hujusmodi dissolutæ sint, ac illorum Ecclesiarum Parochiales, nec non Plebania, ac singuli, ex resignandis Canonicatibus, & Præbendis prædictis per resignationes eorum, qui illas resignaverint, vacare censeantur eo ipso, integrè faciendam eadem auctoritate reserves, constituatis, & assignatis, facientes singulis Rectoribus, ac Personis, Plebaniam, & singulos Canonicatus, & Præbendas resignandos obtinentibus, prædictas singulas pensiones, prout eos contingent, juxta reservationis, Constitutionis, & Assignationis per nos faciendam formas, continentias, & tenores integrè persolvi, contradictores auctoritate nostra, appellatione postposita, compescendo.

Noc obstantibus generalibus, & specialibus per Nos, & dictam Sedem, ac nostra, & ipsius Sedis, vel quavis alia auctoritate, de Ecclesiasticis Beneficiis pactis, & inantea faciendis, sub quacunque forma, vel expressione verborum, reservationibus, atque aliis Apostolicis Constitutionibus, & Ordinationibus, nec non præfate Ecclesie Sancti Petri Juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis alia firmitate roboratis statutis, & Consuetudinibus contrariis quibuscumque. Aut si aliqui Apostolica vel alia quavis auctoritate in ipsa Ecclesia Sancti Petri in Canonicos sint recepti, vel ut recipiantur, insistant, seu si super provisionibus sibi

faciendis de Canonicatibus, & Præbendis ejusdem Ecclesie Sancti Petri speciales, vel aliis Beneficiis Ecclesiasticis in illis partibus generales dictæ Sedis, vel Legatorum ejus Litteras impetrarint, etiam si per eas ad inhibitionem, reservationem, & decretum, vel aliàs quomodolibet sit processum.

Quas quidem Litteras, & per illas habitos Processus, ad Parochiales Ecclesias, & ex illarum fructibus, redditibus, & proventibus creando, & instituendos, nec non tres ex decem, & octo Canonicatibus, & Præbendis, Canonicatus, & Præbendas, & Plebaniam prædictos volumus non extendi, sed nullum per hoc eis quoad assequutionem Canonicatum, & Præbendam, seu Beneficiorum aliorum præjudicium generari: Aut si Venerabilibus Fratibus nostris Leodiensi, & Cameracensi Episcopis, ac præfatis Decano, & Capitulo, vel quibusvis aliis communiter, vel divisim à dicta sit Sede indultum, quod ad receptionem, vel provisionem alicujus, aut præstationem, vel solutionem cujusvis minimè teneantur, & ad id compelli, aut quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint, quodque de Canonicatibus, & Præbendis præfate Ecclesie Sancti Petri, vel aliis Beneficiis Ecclesiasticis, ad eorum collationem, provisionem, præstationem, seu quamvis aliam dispositionem, conjunctim vel separatim, spectantibus, nulli valeat provideri per Litteras Apostolicas, non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem, ac quibuslibet Privilegiis, Indulgentiis, & Litteris Apostolicis specialibus, vel generalibus quorumcumque tenorum existant, per quæ præsentibus non expressa, vel totaliter non inserta, effectus earum impediti valeat quomodolibet vel differri, & de quibus quorumque totis tenoribus de verbo ad verbum habenda sit in nostris Litteris mentio specialis: Seu si præsentandi & instituendi pro tempore prædicti præsentibus non fuerint, ad præstandum de observandis statutis & Consuetudinibus dictæ Ecclesie Sancti Petri solita Juramenta, dummodò in absentibus suis per Procuratores idoneos, & cum ad Ecclesiam ipsam accesserint, corporaliter ista præstent.

Attentè quoque provideatis, ne in aliqua resignationum earundem, si fiant ex parte alicujus resignantium, & Universitatis eorumdem, aliqua pravitas interveniat, sive etiam corruptela.

Nos enim ex nunc irrita, & inania decernimus omnes & singulos processus, quos haberi, ac sententias, Censuras, & pœnas, quas ferri & promulgari, ac quicquid contra tenorem & effectum præsentium per Sedem eandem, sive aliàs per quemque Apostolica vel alia quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Datum Senis Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo quadringentesimo tertio, X. Kalend. Junii, Pontificatus nostri Anno tertio decimo.

Nuntiat Episcopo Trajectensi, quod Ducatum Clivensem ab omni Potestate Spirituali Archiepiscopi Colonienfis, & Episcopi Monasterienfis eximat, dictoque Trajectensi injungit, ut Episcopum Titularem deputet, qui Episcopalis muneribus juxta beneplacitum Ducis fungatur: Anno 1444.

EUGENIUS EPISCOPUS,
*Servus Servorum Dei, Venerabili Fratri
Episcopo Trajectensi Salutem & Apostolicam
Benedictionem.*

Pastoralis officii desuper nobis divinà providentiâ commissi debitum postulat & requirit, ut contra nostrorum & Romanæ Ecclesie rebellium

ANNO
1436.XVII.
Ex Cod.
Diplom.
Leibnitii
Tom. 2.
pag. 168.

ANNO
1444.

temeritatem, eorum, qui in nostra & Sedis Apostolicæ obedientiam devotione & fide firmi & immobiles permanferunt, statui & quieti, animarumque Saluti salubriter consulamus. Exhibita siquidem nobis pro parte dilectorum Filiorum nobilium virorum Adolphi Ducis Clivenfis & Johannis ejus primogeniti petitio continebat, quod cum tam Seculares quam Ecclesiasticæ personæ, nec non Collegia, Capitula, Monasteria, Ecclesiæ & alia loca Ecclesiastica in suis Dominis & Terris in Coloniensi & Monasteriensi Diocesi consistentia, pro eo quod Archiepiscopus Coloniensis Nobis & Apostolicæ Sedi inobediens & rebellis exiit, & iniquitatis Filius Henricus, qui se gerit pro Episcopo Monasteriensi, damnationis Filio Amadeo, olim Duci Sabaudia, qui se Felicem V. ausu sacrilego nominare præsumit, & post, & contra processus Apostolicos, contra ipsam & adherentes Fautores & sequaces per vos factos, adherere præsumit; plurima in spiritualibus & temporalibus detrimenta sustineant, & animarum pericula incurant, cum hæreticis & schismaticis, ac nobis rebellibus jure ordinario sint subiecta: Pro parte dictorum Ducis & Primogeniti nobis fuit humiliter supplicatum, ut eorum subditorum suorum statui & saluti providere misericorditer dignemur. Nos igitur, quibus pacendi oves Christi divinitus est tributa potestas, volentes ne in perditionis baratrum animæ fidelium perducantur, sed potius ab hæreticorum contagione retrahantur, & ne illorum labes corda Christianorum possit inficere, debito remedio providere: Omnia & singula, personas, Collegia, Capitula, Monasteria, Ecclesias, & loca quælibet Ecclesiastica, dominia, terras & loca supradicta, donec aliud super hoc duxerimus disponendum, ab omni jurisdictione, potestate & superioritate spirituali Coloniensis Archiepiscopi, & Episcopi Monasteriensi eximentes & liberantes. Fraternitati tuæ unum Episcopum, etiam titularem, gratiam & communionem Apostolicæ Sedis habentem, qui in dictis Dominis, locis & terris, quæ dicti, Dux, primogenitus, & eorum Successores in præfata Coloniensi, & Monasteriensi Diocesi ad præsens ubique tenent & in futurum quomodolibet obtinebunt, Clericos ordinare, & ad omnes sacros Ordines Ecclesiasticos promoveri, chrismata, oleum sanctum conficere, ac omnia alia & singula pontificalia Jura, omnemque spirituales Jurisdictionem, quæ Archiepiscopi Colonienses, & Episcopi Monasterienses pro tempore inibi habere & exercere consueverunt, & consuetudine vel de Jure tam in visitando, corrigendo, & reformando, quam alia necessaria pro bono regimine illarum partium Cleri faciendi exercere valeat: Nec non contra omnes & singulas personas Seculares & Ecclesiasticas cujuscunque status, ordinis, religionis, seu conditionis fuerint, Monasteria quecunque, Prioratus, Collegia, Universitates, quorumcunque Ordinum, etiam Mendicantium, quæ schismatis labe infecta essent, aut præfato Amadeo quomodolibet adhererent seu favorerent; Ac contra omnes & singulos non obediens nobis & rebelles inquirere & procedere, illosque per censuras Ecclesiasticas & alia Juris remedia, appellatione postposita, ac per coercionem realem & personalem, Beneficiorumque suorum quorumlibet, etiam si Monasteria, Prioratus, & Dignitates Conventuales, Personatus, Administrationes & Officia fuerint privare, & realiter ab eisdem amovere possit; Invocato ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis, nec non excommunicationis & interdicti, aliasque omnes & singulas sententias, censuras, & penas, quæcunque temerè fuerunt per ipsos Archiepisc. Henricum & Decanum Ecclesiæ Sancti Cuniberti Colon. ac quoscunque alios quacunquæ etiam autoritate in Personas, Monasteria, Prioratus, Collegia, Dignitates, Ecclesias,

& Ecclesiastica Loca quæcunque præfata lata & promulgata & imposterum ferenda, autoritate nostra suspendere, revocare, tollere, & annullare queat, ac cum ipsis personis, quæ sic excommunicatæ se irregularitatis maculam forsan incurrisse putarent, super hujusmodi irregularitate dispensare, & eas habitare, & in pristinum statum reponere valeat, deputandi & illum amovendi, aliumque sui loco ponendi, quoties pro parte dictorum Ducis & Primogeniti fuerit requisitus, auctoritate præfata tenore præsentium concedimus facultatem. Volentes similiter, & tibi eisdem auctoritate & tenore concedentes, ut omnia & singula dignitates, personatus, administrationes, & officia, Monasteria, Prioratus cæteraque Beneficia Ecclesiastica quæcunque in dictis dominis, terris, locis, nunc vacantia, & imposterum sive per privationes hujusmodi seu aliis quomodolibet vacatura, quæcunque, quodcunque, & qualiacunque, & cujuscunque valoris fuerint, quæ in turno sive mense ordinario vacare contigerint, dummodo non sint Sedi Apostolicæ reservata, personis idoneis per ipsos Ducem & Primogenitum tibi nominandis, auctoritate præfata conferre & de illis providere, ac personas, in quibus hujusmodi Beneficia contuleris, in corporalem possessionem ipsorum Beneficiorum inducere, ac de ipsorum fructibus, redditibus, proventibus, juribus & obventibus, & ordinationibus Apostolicis, ac Synodalibus & Provincialibus Conciliis, Statutis quoque & Consuetudinibus Ecclesiarum & Monasteriorum prædictorum, in quibus Beneficia hujusmodi forsan fuerint, juramentis quoque per personas ipsas præfatis Archiepiscopo & Henrico hætenus forsan præstitis, quæ quoad hoc relaxantes nullius esse decernimus roboris vel momenti, cæterisque contrariis non obstantibus quibuscunque. Per præsentem tamen non intendimus in aliquo Juribus Ecclesiæ Coloniensis, quæ, prout & cæterarum, augere cupimus in aliis, ut præmittitur, derogare.

Datum Romæ apud S. Petrum anno Incarnationis Dominicæ millesimo quadringentesimo quadragésimo quarto, decimo septimo Kal. Februarii, Pontificatus nostri anno quarto decimo.

Ecclesiasticos, & Sæculares universos ditionis Clivenfis à juramentis Archiepiscopo Coloniensi, & Episcopo Monasteriensi præstitis absolvit, & omnes eorum penas, sententias, censuras &c. nullius roboris existere decernit: anno 1445.

EUGENIUS EPISCOPUS,

Servus Servorum Dei ad futuram rei memoriam.

Commisam nobis cælicis gregis Domini curam digni in Domino gerere tunc speramus, cum illos, quos per fallacem suæ calliditatis suasionem à debita religionis cultura & sanctæ Sedis Apostolicæ obedientia & reverentia retraxit Minister Sathanæ & seduxit, ad Sanctæ Matris Ecclesiæ gremium & unitatem, ad statum Salvationis & gratiæ piis exhortationibus reducimur, & salutarium eruditionum admonitionibus revocamus. Sane Nos dudum de notoria Theodorici de Muerse pro Archiepiscopo Coloniensi & Henrici ejus Fratris pro Episcopo Monasteriensi se geren-

tium

ANNO
1444.XVIII.
Ibidem
pag. 168.

ANNO
1445.

tium adversus nos & Sanctam Romanam Ecclesiam rebellionem & inobedientiam plenissime informati, quæcunque juramenta dictis Theodorico & Henrico per quasvis Ecclesiasticas vel Seculares personas infra terras & dominia dilectorum Filiorum nobilium virorum Adolphi Ducis Clivenfis, & Johannis ejus primogeniti illustrium, moram trahentes præstita, per alias nostras relaxavimus ac nullius decrevimus existere roboris vel momenti. Cum autem, sicut veridicorum relationibus accepimus, nonnulla ex personis ipsis, nec non Ecclesiis, Monasteriis, Capitulis, Collegiis ac locis Ecclesiasticis, Secularibus & Regularibus, etiam ultra præmissa juramenta retroactis temporibus cum majori ac aliis Civitatis & Diocesis Colonienfis Ecclesiis, Monasteriis, Capitulis, ac Collegiis & Locis de illis firmitur assistendo, adhærendo, seu cum eis tenendo, & ab eis ipsorumque statu, ordinationibus, stabilitate seu aliis nullatenus recedendo, colligationes & stabilitates, etiam intervenientibus juramentis fecerint, & diversis pactis etiam juramento vallatis firmaverint; Et propterea ad segregandum se à colligationibus, stabilitatibus, pactis & posterioribus juramentis prædictis non modicas difficultates ingerant, etiam gravitates: Nos itaque, qui in præmissis ex Apostolatus tenemur officio providere, colligationes, stabilitates, pacta, & desuper præstita juramenta prædicta, nec non quæcunque inde secuta, tanquam minus providè & irrationabiliter, ac contra Sanctam Romanam Ecclesiam, cujus auctoritas in quolibet juramento censetur excepta, gesta & facta, quamdiu, dicta Ecclesiæ Capitula Monasteria, & loca in rebellionem erga Nos & Apostolicam Sedem persisterint, pro infectis haberi, nec eos ad ipsorum observantiam teneri quoquo modo volumus & decernimus; Per præsentis districtius inhibentes, sub divini obstestatione judicii, quibusvis personis prædictis, ac aliis quibuslibet, ne prætextu dictorum colligationum, pactorum & juramentorum, quæ dicta rebellionem durante irrita, cassa & manca nuntiamus, contra præsentium litterarum formam ac seriem alicui ex rebellibus Nobis & dictæ Sedi quomodolibet adhæreant, pareant, vel intendant, vel quicquam audeant attemptare, & insuper omnia & singula, penas, sententias, censuras & banna quacunque dignitate & auctoritate Cæsarea & Regia contra Personas Ecclesiasticas, Oppida, loca, dominia & terras, quæ Adolphus Dux & Johannes primogenitus præfati ad præsens ubique tenent, & in futurum quomodolibet tenebunt, lata & ferenda cassamus, irritamus, revocamus, annullamus, ac pro infectis, cassis & irritis haberi & reputari, nulliusque existere roboris decernimus per præsentis: Non obstantibus colligationibus, pactis, eo desuper præstitis juramentis prædictis, cæterisque contrariis quibuscumque. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ constitutionis, inhibitionis, nunciationis, irritationis, revocationis, annullationis & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contravenire. Siquis autem hoc attemptare præsumperit, indignationem Omnipotentis Dei, & beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus se sciverit incursum.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ millesimo quadringentesimo quadragesimo quinto, sexto Idus Julii, Pontificatus nostri Anno quinto decimo,

Super diversis Indultis, Dispensationibus, ac Concessionibus datis Friderico III. Imperatori & Principibus Germaniæ, qui recesserant à Neutralitate, & obedientiam Rom. Pontifici præstiterant: Anno 1446.

EUGENIUS EPISCOPUS,

Servus Servorum Dei, ad futurum rei memoriam.

Inter cætera desideria cordis nostri Filios quoslibet ad nostram & Apostolicæ Sedis obedientiam exoptantes adduci, illa, temporum qualitate pensata, aliquando concedimus, ordinamus & statuimus, per quæ Christi fidelium tranquillitati & commodis, remotis dissensionibus & scandalis, consulatur, & exinde animarum Salutem valeant adipisci. Sanè cum propter dissensionem inter Nos & eos, qui Basileæ sub nomine generalis Concilii remanserant, dudum exortam, nonnulli Principes tam Ecclesiastici quam Seculares nationis Germanicæ in quadam neutralitate, & animorum suspensione, à die decima septima mensis Martii de anno millesimo quadringentesimo octavo usque in præsentem diem se tenuerint; Ea mente, ut asserunt, ut postmodum unanimi consensu in nostrâ, & Sedis Apostolicæ obedientiâ & reverentiâ paribus incedere possent: Et carissimus in Christo Filius noster Fridericus Rex Romanorum, Illustris ac Venerabilis Frater noster Theodoricus Archiepiscopus Moguntinensis: Et dilectus Filius, nobilis vir, Fridericus Marchio Brandenburgensis Sacri Imperii Electores, ac Venerabiles Fratres nostri Fridericus Magdeburgensis, Fridericus Salzeburgensis, & Gerardus Bremenensis Archiepiscopi, ac quidam alii Prælati & Principes dictæ nationis nobis debitam obedientiam per suos Oratores præstiterint, ac nos solum Jesu Christi Vicarium recognoverint & professi fuerint. Nos, attentis, quod dictæ neutralitatis & suspensionis tempore plurima in ipsa natione acta, gesta, & facta fuerint, quæ confirmationem, indulgentiam & dispositionem super eis Apostolicæ auctoritatis requirunt; Præfatorum Regis, Archiepiscoporum, Marchionis cæterorumque Prælatorum & Principum Supplicationibus inclinati, omnes & singulos, tam Metropolitanarum, quam Cathedralium aliarumque Ecclesiarum, nec non Dignitatum, etiam Abbatialium, ac post Pontificales Majorum, & in Collegiatis Ecclesiis principalium, & aliorum beneficiorum, ac officiorum Ecclesiasticorum quorumcumque, etiam si Ecclesiæ curatæ, Canonicatus & Præbendæ fuerint; Electiones, postulationes, confirmationes, collationes, provisiones & dispositiones, nec non processus, sententias aliaque acta judiciaria auctoritate ordinaria hujusmodi suspensionis & neutralitatis tempore factas, seu facta, quæ omnia, & singula hic haberi volumus pro sufficienter expressis, ac ea rata, & grata habentes, auctoritate Apostolica, ex certa scientia confirmamus. Volentes ac etiam statuentes, ut nulli qui in possessione Ecclesiarum, Monasteriorum, Dignitatum, Beneficiorum, & Officiorum hujusmodi quacunque, etiam eorum, qui Basileæ post translationem & dissolutionem Concilii ibidem remanserunt, auctoritate ea fuerint affecti, super hujusmodi Ecclesiis, Dignitatibus, Beneficiis, & Officiis, ac sententiis & processibus, etiam si in Romana Curia,

ANNO
1446.XIX.
Ex Ibid.
Tom. 1.
pag. ---

vel

ANNO
1446.

vel extra eam lis, cujus statum presentibus habemus pro expresso, indecisam pendeat, etiam si super eis, ad ea vel contra ea fuerit alteri jus quaesitum, seu jus aliqui se habere praetenderent, ex nunc in antea, in ipsa Curia, vel extra eam; Apostolica vel alia quavis auctoritate impediri, aut quomodolibet ex quavis ratione vel causa molestari possint, sed in suis possessionibus pacifice remaneant.

Lites quoque & causas quascunque super hujusmodi Ecclesiis, Dignitatibus, Beneficiis & Officiis pendentes, illis dumtaxat exceptis, quae coram ordinariis Judicibus, apud quos juxta formam dictae suspensionis & protestationis exinde secuta licuit litigare, indecisae pendente, ad nos advocantes, auctoritate, & scientia praedictis extinguimus, & super eis adversariis eorum perpetuum silentium imponimus; Possessores vero ipsos volumus in suis Ecclesiis, Monasteriis, Dignitatibus, Beneficiis & Officiis pacifice remanere, quibus omnibus ipsas Ecclesias, Monasteria, Dignitates, Beneficia & Officia, quocunque modo vacaverint, auctoritate & scientia praefatis tenore praesentium conferimus, & providemus de eisdem: Ac illis, qui Pallium dicatorum, qui Basileae post nostram translationem sub nomine Generalis Concilii remanserunt, auctoritate receperunt, ut illo uti possint, praesentibus concedimus, & indulgemus, illis autem, qui non habent, sine difficultate dabimus, & etiam liberè concedimus: Illis tantum personis exceptis, quae occasione privationum propter nostram aut Basiliensem adhaesionem factarum Beneficia detinent, in quibus habeat locum provisio & dispositio super his, quae contra protestationem facta forent, per praefatum Regem & Electores Imperii conjunctim vel divisim promulgata. Per hoc autem nulli contententium super titulo & Juribus Ecclesiarum Frisingensis, & Oslensis, volumus aliquod praedictum afferri, aut etiam generari, sed liberum sit unicuique eorum jus suum prosequi iustitia mediante.

Praeterea omnia & singula, quae dictis suspensione & protestatione durantibus in praedictum, gravamen, vel lesionem Jurisdictionis, Juris, vel Possessionis Metropolitanorum, Dioecesanorum, Principatum, Dominiorum, Terrarum Regis & Electorum ac Archiepiscoporum, nec non aliorum Episcoporum, Praelatorum, Collegiorum Personarum seu rerum quorumcunque contra factus protestationis & suspensionis hujusmodi quomodocunque vergentia, Apostolica vel alia quavis auctoritate concessa, ac in iudicio vel extra obtenta: Insuper Ecclesiasticas censuras, multas & penas, nec non cujuscunque irregularitatis & inhabilitatis maculas, tam à jure, quam ab homine propter praemissa quomodolibet promulgatas quoque seu infligendas, quoad Regem, Archiepiscopos, & Marchionem praefatos, eorumque Dominia, Clericos, Subditos & Vassallos, & ad eos quoque, qui infra sex menses à dato praesentium computandos se declaraverint pro Nobis, aut eidem declarationi adhaeserint; Cassamus, irritamus & annullamus, nulliusque esse decernimus roboris vel momenti, omnem irregularitatis & infamiae maculam sive notam per eos praemissorum occasione contractam penitus abolentes, & eos rehabilitantes & restituentes ad eorum Ecclesias, Beneficia, Officia, Dignitates, & honores quaecunque, ac in pristinum statum, & eum in quo erant ante praemissa reponentes; nec non illis, qui contra ipsos impetratis, concessis vel obtentis seu impetrandis, concedendis & obtinendis quomodolibet niterentur, etiam si eis, aut eorum alicuius jus quaesitum foret, ex certa scientia de potestatis plenitudine perpetuum silentium imponentes. Insuper quascunque obligationes super annatis seu communi-

bus & minutis servitiis, caeterisque juribus, Nobis & Camerae Apostolicae seu Collegio Venerabilium Fratrum nostrorum Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalium caeterisque Officialibus debitis, seu quae deberi dicerentur occasione quarumlibet Metropolitanarum, & Cathedralium Ecclesiarum, Monasteriorum, Dignitatum, Officiorum, & Beneficiorum quorumcunque usque in praesentem diem, remittimus, de nostra liberalitate relaxamus pariter, & donamus, eosque qui in hujusmodi debitis obligati essent ab omni eorum solutione absolvimus & etiam liberamus. Dispensationes praeterea quascunque, nisi tales forent, quas haec Sedes Apostolica concedere non consuevit, Indulta quoque forum conscientiae respicientia, etiam in casibus Sedi Apostolicae refervatis, nec non novas pro possessoribus sine praedictum juris quaesiti, ipsa suspensione durante, vel etiam antea à Nobis, aut ab eis, qui Basileae sub nomine Concilii remanserunt, aut Legatorum suorum, vel alia quavis auctoritate obtentas, impetratas, concessas seu concessa, ac omnia inde secuta à die data concessionis eorundem eadem auctoritate confirmamus, perinde ac si à Nobis impetrata fuissent. Super sententiis autem in Romana Curia vel in Basilea sub nomine generalis Concilii ante ipsam suspensionem vel ea durante in causis, in quibus uterque litigantium extraordinario titulo nititur, latis, quae executioni nondum sunt demandatae; volumus, statuimus & ordinamus, quod hujusmodi sententiae coram Judice ordinario tractentur, & quicquid utraque pars vellet producere pro jure suo, coram eo debeat exhibere, qui quidem Judex summarie, simpliciter & de plano, sola facti veritate inspecta, praecedens negotium ipsum unica valeat terminare sententia, à qua nulli partium appellare liceat aut provocare, aut restitutionem aliquam obtinere; Per hoc autem nullatenus praedictum intendimus, eis qui possessionem Dignitatum, etiam Metropolitanarum, Cathedralium, & Abbatialium seu Beneficiorum quorumcunque ordinaria, vel alia auctoritate, sub eadem natione obtinentes, durante neutralitate vel suspensione praedictorum vigore processuum in Romana Curia, vel in Basilea sub nomine Generalis Concilii obtentorum, aut aliis violententer fuerint spoliati; Sed tam spolia, quam jura eorum demum coram Judicibus ordinariis cognoscantur, & sine debito terminentur. Insuper omnes & singulas praefatae nationis, aut alterius in ea Beneficia vel Officia obtinentes, personas Ecclesiasticas & Seculares, etiam Regalis, Archiepiscopalis, Episcopalis, vel alterius dignitatis fuerint, qui post dissolutionem sive translationem praefati Concilii per Nos factam Congregationi Basiliensium sub nomine Generalis Concilii adhaeserunt, obediaverunt, aut incorporati fuerint, qui jam ad nostram obedientiam sunt reversi, vel infra sex menses post declarationem pro Nobis factam redierint, seu Declarationi ipsi adhaeserint, ab omnibus & singulis juramentis, perjuriis reatu, ac aliis censuris & penis, si quibus tenerentur aut incurrisserint, inflictae, & in tales promulgatis aut propterea infligendis, auctoritate praefata absolvimus, & liberamus, ac omnem irregularitatem, inhabilitatem, & infamiae maculam sive notam exinde quomodolibet forsan contractam abolemus, & in pristinum statum restituimus & reponimus, perinde ac si talia minime emanassent. Praeterea omnes & singulas personas nationis praefatae, sive alterius Beneficia in ea vel Officia, sicut praemissum est, obtinentes, quae sub Declaratione hujusmodi pro Nobis facta, vel facienda continebuntur, quae post hujusmodi Concilii translationem Basileae remanserunt, aut ipsi Congregationi adhaeserunt, favorunt

ANNO
1446.

ANN O
1446.

officiis in eadem præferunt, aut in legatione eorum nisi sunt quandoque, aut eis crediderunt ab omnibus excommunicationis, suspensionis, interdicti, alisque censuris & penis in eas per processus nostros, aut alias inflictis & promulgatis absolvimus, cum his qui ibidem seu a provisis ab ipsis aut eorum auctoritate sacros ordines dicto tempore receperant, ut in susceptis ordinibus ministrare valeant dispensantes. Volumus insuper, quod singuli metropolitani nationis ejusdem, actu jam nobis obedientes, vel qui infra sex menses, ut præfertur nobis & Apostolicæ sedi debitam obedientiam præbuerint, confirmiles bullas five litteras Apostolicas habeant, super quibus penitentibus quibuscunque quoties opus fuerit sub eorum sigillis transumpta concedere valeant, eisque in iudicio vel extra plena fides, sicut originalibus litteris, per omnia præbeatur. Super Ecclesiis autem Treverensi & Colonienſi, de quibus in petitionibus Regis, Archiepiscopi Maguntinensis & Marchionis præfatorum specialis est positus articulus, per alias nostras litteras desuper editas specialiter providimus, prout in eis latius continetur. Ut autem præmissa eò firmiter observentur pro nobis, & successoribus nostris Romanis Pontificibus, de venerabilium fratrum nostrorum sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium Consilio, & assensu, pollicemur omnia & singula supra dicta inviolabiliter observare, & contra ea, vel ipsorum aliquid in toto vel in parte, nullo unquam tempore quicquam innovare, & quod nobis licere non patimur eisdem successoribus indicamus; Decernentes ex nunc irritum & inane si secus super his à quoquam quavis etiam Apostolica auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari; Quinimò, si adversus præmissa litteræ aliqua aut mandata ad cuiuscunque instantiam, vel etiam si motu proprio seu ex certa scientia, etiam cum derogatoriis clausulis sub quacunque verborum forma à nobis seu nostra auctoritate ab alio quovis emanassent, seu in futurum emanarent; tales ex nunc pro infectis volumus haberi, quodque is, contra quem emanassent, aut concessæ fuissent, aut emanarent & in futurum concederentur, illis minime obedire teneatur. Non obstantibus quibuscunque constitutionibus Apostolicis, & etiam cum decreto irritante, quocunque tenore existant in genere vel in specie, per nos seu prædecessores nostros concessit seu concedendis privilegiis vel indultis, de quibus ac totis tenoribus eorum specialis & expressa etiam de verbo ad verbum mentio in nostris litteris foret faciendâ, nec non quarumcumque Ecclesiarum statutis & consuetudinibus etiam juramento confirmatione Apostolica, vel quacunque alia firmitate roboratis, ceterisque in contrarium facientibus quibuscunque. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrorum confirmationis, voluntatis, statuti, advocacionis, extinctionis, impositionis, collationis, provisionis, concessionis, cassationis, irritationis, annulationis, constitutionis, abolitionis, rehabilitationis, restitutionis, reposicionis, remissionis, relaxationis, donacionis, absolutionis, liberationis, ordinationis, intentionis, dispensacionis, pollicitationis, & indicationis, infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei & beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Anno Incarnacionis Dominicæ, millesimo quadringentesimo, quadragesimo sexto, septimo Idus Februarii, Pontificatus nostri, Anno sexto decimo.

Concesso ad instantiam Friderici Imp. facta, ut Decreta Concilii Basileensis ab Alberto Rege acceptata postò in Germania observentur, usque ad futuram modificationem: Anno 1446.

EUGENIUS EPISCOPUS,

Servus Servorum Dei, ad futuram rei memoriam.

AD tranquillitatem & commoda omnium Christi fidelium, & præsertim nationis Germanicæ, quam Apostolica sedes singulari affectione prosequitur diligenti studio intendentes ea libenter concedimus, per que ipsius nationis personarum quieti & commoditatibus consulatur. Sanè ad instantiam carissimi in Christo Filii nostri Friderici Romani Regis illustris, & venerabilis Fratris nostri Theodorici Archiepiscopi Maguntin. ac dilecti filii nobilis viri Friderici Marchionis Brandenburgensis per alias nostras litteras nonnulla circa concilium Constantiense ejusque decreta, nec non futuri convocacionem Concilii mentem nostram concernentia declaravimus, prout in ipsis litteris plenius continetur. Super aliis autem decretis Basileæ editis, & per claræ memoriæ quondam Albertum Romanum Regem acceptatis ex quorum observantia natio Germanica præfata ex pluribus gravaminibus dicitur relevari; contenti sumus, volumus, ac decernimus, quod omnia & singula vigore decretorum hujusmodi cum suis modificationibus acceptatorum per eos, qui illa acceptarunt, vel acceptantibus in natione præfata adhæserunt usque in præsentem diem quomodolibet gesta vel acta sunt, cum omnibus inde secutis rata, firma, & inviolabilia persistant; nec in posterum à quoquam quavis auctoritate cassari, annullari aut irritari, quovis modo valeant, vel revocari: quodque omnes, & singuli, qui usi sunt illis, ac in vim dictorum decretorum, à die acceptationis eorundem quicquam consecuti sunt, securi sint & quieri, nec propterea impeti, turbari aut molestari possint, quomodolibet in futurum. Super observacione verò & modificatione decretorum eorundem, cum nonnulli Prælati nationis præfata ex eisdem decretis gravatos se fore conquesti sint, cumque in illis Apostolicæ sedis, quæ multum in suis juribus ex ipsis decretis gravata dignoscitur, recompenſatio promissa sit, decrevimus legatum nostrum cum sufficienti potestate ad partes Germaniæ hujusmodi transmittere, qui medianibus Rege, Archiepiscopo & Marchione præfatis ac aliis ejusdem nationis Principibus & Prælatiſ, cum quibus fuerit opus super observantia & modificatione decretorum hujusmodi, nec non super provisione sedi prædictæ faciendis, tractare poterit & finaliter concordare. Permittentes interim & indulgentes, quod omnes & singuli, qui præfata decreta receperunt vel recipientibus, ut præmissum est, adhæserunt in præfata natione, illis similiter cum modificationibus, quibus recepta sunt, libere, & licite uti possint, quos etiam circa singula præmissa manuteneri & defendari volumus, donec per legatum hujusmodi, ut prædictum est concordatum fuerit, vel per Concilium, quod ad prædictorum Regis, Prælatorum & Principum ex hortacionem convocare proponimus, aliter fuerit ordinatum, non contraventuri, nec contravenientibus consensuri quovis modo. Speramus autem & à certo tenemus dictos Regem, Archiepiscopum,

ANN O
1446.
X X.
Ex ibid.
Tom. I. pag.
391.

ANNO
1446.

& peritos commendata, & laudata fuerat, ac in præjudicium, vel dispendium five læsionem Juris, ac jurisdictionis ordinati loci, vel cuiusvis alterius nullatenus processerat, ipsique Decanus, Canonici, Capitula, & persona ordinario prædicto, aliisque suis superioribus in omnibus, in quibus tenentur, se obtemperaturos offerant, & obedire, & semper parati existerent.

Ac pro parte Decanorum, Capitulum, Canonorum, & Personarum eidem prædecessori supplicato, ut confraternitati, five societati, nec non per ipsos Decanos, Capitula, & Canonicos circa conservationem Jurium, privilegiorum, & libertatum Ecclesiarum, ac aliorum præmissorum factis, & ordinatis hujusmodi, ac in dictis litteris, five instrumentis contentis pro eorum subsistentia firmiori robur Apostolicæ Confirmationis adjicere dignaretur.

Præfatus Prædecessor hujusmodi supplicationibus inclinatus, voluit, & concessit, videlicet decimo Kalendas Martii Pontificatus sui Anno sexto decimo, certo dari Judici in mandatis, ut si erat ita, circa confraternitatem, five societatem hujusmodi, & pro illius conservatione facta, & ordinata, nec non prout illas contingebant, omnia, & singula in dictis litteris, five instrumentis contenta auctoritate Apostolica approbare, & confirmaret.

Ne autem Decani, Capitula, Canonici, & persona prædicti, voluntatis, & Prædecessoris concessionis hujusmodi pro eo quod super illis litteræ hujusmodi prædecessoris, ejus superveniente obitu confectæ non fuerunt, frustrantur effectu, volentes, & eadem auctoritate decernentes, quod voluntas prædecessoris, & concessio prædictæ suum à dicta die decimo Kalendas Martii sortiantur effectum, ac si super eis præfati Prædecessoris litteræ sub ipsius diei data confectæ fuissent. Quodque præsentis litteræ ad probandum plenè voluntatem Prædecessoris, & concessionem hujusmodi ubi sufficiant, nec ad id probationis alterius administrandum requiratur, discretionis tuæ per Apostolica scripta mandamus, quatenus si confraternitatem, five societatem prædictam justam, & rationabilem, nec non præmissa veritate niti compereris, super quo tuam conscientiam oneramus omnia, & singula per Decanos Capitula, & Canonicos supra dictos circa confraternitatem, five societatem hujusmodi, ut illa vigeat, & conservetur, facta, & ordinata, nec non quæcumque in ipsis litteris, five instrumentis contenta, & quæcumque inde sequuta, auctoritate nostra ratifices, approbes pariter, & confirmes, supplendo omnes defectus, si qui forsitan intervenerint in eisdem, non obstantibus quibuscumque Apostolicis, ac provincialibus, & synodalibus edictis generalibus, vel specialibus constitutionibus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ millesimo quadringentesimo quadragésimo sexto, quarto decimo Kalendas Aprilis Pontificatus nostri anno octavo.

Amedeum omni Dominio Sabaudie privatum, atque illud ad Regem Franciæ devolutum declarat. Deinde fideles hortatur quod sumant arma in Amedeum, ejusque sequaces: Anno 1447.

NICOLAUS EPISCOPUS,

Servus Servorum Dei, ad futuram rei memoriam.

Quam sit plena periculis & horrenda schismaticorum immanitas, qui vineam Domini Sabaoth, & inconsutilem Christi vestem dividere satagunt & turbare nituntur, animarum illorum perditio docet, qui non veri baptismatis fonte renati, aliaque suscipientes nulliter sacramenta, viam universæ carnis ingressi in tetrum barathrum dilabuntur. Contra quos licet per felicis recordationis Eugenium Papam IV, Prædecessorem nostrum, sacrasque & œcumenicas Ferrariensem, Florentinam, & Lateranensem synodos plurimi processus tam generales quàm speciales habiti fuerint, diversas poenas & sententias continentes, quas in suo robore volumus permanere, & habere præsentibus pro expressis: Ex pastoralis tamen sollicitudinis cura, quam habere erga gregem dominicum perurgemur, ad iniquitatis alumnorum Amedeum olim Sabaudie Ducem, ejusque fautores adherentes, complices & sequaces ne ipsorum invalescente malitia furor hujus tempestatis invaleat, & ad similia animos aliorum inducat, præsertim in Regno Franciæ, cui vicina Sabaudia est, & proxima, & à quo illius Regum opera infinita bona Catholice fidei, omnique Christiano populo continuatis temporibus provenerunt, oculos congrua animadversione convertimus, ut hujusmodi pravorum nequitias, quantum cum Deo possumus opportunis remediis occurramus. Consideratione igitur præmissorum diligenti cum Fratibus nostris deliberatione præhabita, ad ipsorum Amedei fautorum, adherentium, complicum, & sequacium proterviam extirpandam carissimum in Christo filium nostrum Carolum Francorum Regem illustrem, quem post progenitores suos Franciæ Reges, qui ut exacti temporis antiquitas fidelis insinuat Romanam Ecclesiam multipliciter extulerunt, propugnatores præcipuum & paratum semper invenit auctoritate Apostolica præsentium tenere vocamus, eique Ducatum Sabaudie omnemque ipsius Amedei notorii schismatici, hæretici excommunicati, & anathematizati terram, ac ejus fautorum, adherentium, complicum, & sequacium, bona diversimodè hæcenus confiscata donamus firma spe fiduciaque tenentes, quod populi, Ducatus, & terræ hujusmodi ad ovile domini, ipsius Regis potentia reducuntur, & per se vel dilectum filium Ludovicum Delphinum Viennensem primogenitum suum, assumpto Crucis signaculo contra præfatos Amedeum & sequaces viriliter se accinget, & triumphum obtentum de hujusmodi nefandis hostibus reportabit. Et ut tam salubre negotium in manu forti & robusta procedat, omnes Christi fideles ad hoc fidei exercitium salutare non solum piis exhortationibus, sed etiam superabundantibus gratis invocamus. Et ut universi, & singuli eò libentius & animosius ad id curraut, quo spiritualia dona, quæ temporalibus præferuntur, perceperint potiora. Nos de omnipotentis Dei misericordia, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisi omnibus qui cum Rege aut Delphino præfato contra Amedeum & sequaces eisdem in propriis personis, propriisque expensis processerint, ple-

ANNO
1447.I f.
Ex Cod.
Leibnitii
Tom. I. pag.
378.

ANNO
1446.

Marchionem, & alios Principes, & Prælatos tanquam devotis ipsius sedis non passuros medio tempore Romanam Ecclesiam remanere in suis juribus spoliatam. Hanc autem concessionem ad eos, qui declarationi vel obedientiæ per suos Prælatos vel superiores nobis factæ, aut infra sex menses faciendæ se opponerent, nullatenus extendi volumus, vel eis opitulari. Nos enim ex nunc irritum decernimus & inane, si secus super his à quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari. Nulli ergo omnino homini liceat hanc paginam nostræ Constitutionis, permissionis, concessionis & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, & beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, anno Incarnationis Dominicæ, millesimo quadringentesimo, quadragesimo sexto, Nonis Februarii, Pontificatus nostri anno sexto decimo.

ANNO
1447.

NICOLAUS QUINTUS,
PONTIFEX CXXII.

ANNO DOMINI MCCCCXLVII.

NICOLAUS prius Thomas dictus successit Eugenio IV. anno 1447. Fautor literarum, tria millia Librorum in Vaticanam Bibliothecam intulit. Fredericum IV. Imper. cum Eleonorâ Lusitanicâ coronavit. Magnificus in Græcos, Nobiles, Virgines egenas, literatos imprimis, quos undique in aulam suam accivit. Obiit anno 1455. (*Magni Bullarii Romani hujus Edit. Luxemb. 1727. Tom. I. fol. 357. App.*)

Ex Op. Diplom. Miræi
Tom. 2. pag.
1264.

Confirmat Confraternitatem septem Capitulorum initam à Capitulis Flandro-Belgicis, quod frequentius quam par esset ad Urbem Cameracensem pro litibus evocarentur: anno 1446.

NICOLAUS EPISCOPUS,

Servus Servorum Dei, dilecto Filio Archidiacono Anverspiensi in Ecclesia Cameracensi, salutem & Apostolicam benedictionem.

Rationi convenit, & congruit æquitati, ut ea, quæ de Romani Pontificis gratia processerunt licet ejus superveniente obitu Apostolica super illis litteræ confectæ non fuerint, suum consequantur effectum.

Dudum siquidem pro parte Filiorum dilectorum S. Gudilæ Bruxelleagis, S. Rumoldi Mechliniensis, S. Petri Turnothenis, B. Mariæ Tèneramundensis, & S. Gaugerici Halterensis Cameracensis Diocesis, Ecclesiarum Decanorum, Capitulorum, singulorumque Canonicorum, & personarum earumdem Ecclesiarum felicitis recordationis Eugenio Papæ quarto Prædecessori nostro, exposito.

Quod olim ipsi considerantes, quod personæ, & subditi Ecclesiarum prædictarum tam per Vicarios, Officiales, & servitores

ANNO
1446.

Episcoporum Cameracensium pro tempore existentium, quàm alias diversas personas quandoque præter, & contra æquitatis, & justitiæ tramitem non nunquam verò pro minima re sapius gravati fuerant, & in dies gravabantur, ac molestabantur.

Formidantesque, & ex præteritis quæ futurorum certitudinem, & cautelam præstant, colligentes ipsos per eosdem Vicarios, Officiales, & servitores in juribus, & libertatibus Ecclesiasticis ac aliis successu temporis plus gravari, perturbari, & inquietari posse.

Ac etiam attendentes, quod multorum ex personis, & subditis prædictis ad defendendum se super motis eis pro tempore questionibus, ad prosequendum causas defu- per facultates minimè suppetere.

Ad obviandumque inconvenientiis, & dispendiis, quæ propteræ plerumque proveniant, nec non etiam succurrendum personis, & subditis eisdem in subortis pro tempore contra eos dissensionum, quæstionumque materiis, ac aliis ad manutenendum, & conservandum jura, privilegia, & libertates Ecclesiarum, & personarum hujusmodi, quamquam honestam, & rationi, ac æquitati consonam, amicitia quoque, & tranquillitatis productivam inter se fecerant confraternitatem, sive societatem.

Ac inter alia matura deliberatione prævia ordinaverant, quod ipsi Decani, Canonici, & Capitula sese, ac quoscumque eorum subditos, nec non jura, privilegia, & libertates hujusmodi per viam justitiæ & æquitatis contra quoscumque tuerentur, & defenderent.

Quodque si quis ex eis ac subditis prædictis assereret se per quempiam gravatum, sive oppressum, vel se gravari, aut opprimi posse verosimiliter, hujusmodi gravaminis, sive oppressionis casum, & modum suo Capitulo seriatim, & ad longum, à veritate nullatenus deviano exponeret, & ex tunc si Capitulum hujusmodi ipsum casum in præjudicium, dispendium, & læsionem jurium, privilegiorum, & libertatum Ecclesiæ, ubi dictum Capitulum foret, cedere, aut redundare reperiret, hujusmodi casum, & modum singulis aliis Capitulis præfatis, & singularibus ex illis personis transmittere, & insinuare teneretur.

Et desuper Decani, Canonici, & singulares personæ Capitulorum eorundem, suas, utrum casus ipse justus, & æquitati conformis, & per consequens defendendus foret, aut ne, opiniones, & motiva scribere, & super hoc avisare, ac ex tunc singuli eorundem casum prædictum, si ut præmittitur justus foret, & defendendus videretur, communibus sumptibus, et expensis defendere tenerentur.

Si verò taliter gravatus, & oppressus suum Capitulum hujusmodi malè, & sinistrè informasse reperiretur, factas per ipsa Capitula propterea, & exinde necessariò faciendas expensas, & interesse, quoad hoc, si solvendo esset, solveret, alioquin juxta casus hujusmodi exigentiam puniretur, & corrigetur taliter, quod aliis cederet in exemplum.

Non nulla quoque alia salubria, & honesta, ac commune bonum contingentiâ fecerant, & ordinaverant, prout in contentis desuper confectis litteris sive Instrumentis publicis dicebantur contineri; ac subjuncto Prædecessori prædicto, quod fraternitas, sive societas hujusmodi per quam plures notabiles,

& pe-